DSD ÅRSRAPPORT

2019

DSD ÅRSRAPPORT

INNHOLD

INTRODUKSJON

Styrets årsberetning

Forretningsområdene

Go Fjords AS - Turisme

Busstransport - Tide Konsern

Internasjonal shipping - DSD Shipping AS

Godstransport - DSD Cargo Konsern

REDEGJØRELSE

Regnskapsåret 2019

Finansiell risiko

ÅRS OG REGNSKAPSTALL - 2019

Resultatregnskap

Balanse

Kontantstrømoppstilling

NOTER

INTRODUKSJON
STYRETS ÅRSBERETNING 2019

Beløp i NOK 1 000

VIRKSOMHETENS ART OG TILHOLDSSTED

DSD endret navn fra Det Stavangerske Dampskibsselskab AS til DSD AS («DSD») den 15. januar 2020. Selskapet er morselskapet i et norsk konsern med hovedkontor i Stavanger. Selskapet etablerte i 2019 et representasjonskontor i Shanghai, Kina.

Siden starten i 1855 har selskapet primært drevet industrielt innen transport og maritim virksomhet. Konsernet er i endring etter salget av logitistikkselskapet Nor Lines i 2017 og ferje- og hurtigbåtrederiet i Norled i 2019. DSD skal forbli en industriell eier med høye ambisjoner og satsning på teknologiske og bærekraftige selskaper innen mobilitet, marin/maritim, turisme og helse. Bærekraft, aktivt eierskap og verdiutvikling skal være grunnpilarer for konsernets videreutvikling.

Innen mobilitet eier DSD 100% av Tide AS, som er Norges nest største og Danmarks fjerde største busselskap. Tides største forretningsområde er bussdrift i offentlige anbudskontrakter, samt at det i Norge driver en betydelig aktivitet innen kommersiell bussdrift. Videre investerte DSD mot slutten av året i oppstartsselskapet Imove AS, et teknologiselskap som utvikler en digital plattform for bilrelaterte mobilitets-tjenester. DSD eier 14,6% i selskapet.

Innen maritim virksomhet har DSD konsernet stor aktivitet innen internasjonal shipping. Ved årsslutt hadde DSD en flåte på 5 tankskip som seiler internasjonalt samt ytterligere 3 skip under bygging som vil bli levert i løpet av 2020. I tillegg har driftsselskapet DSD Shipping AS kommersielt ansvar for 2 mindre skip hvor DSD har en eierandel på 30%. Samtlige skip seiler i samseilingspooler og teknisk drift er satt ut til eksterne leverandører.

DSD eier også DSD Cargo Holding AS som omfatter den gjenværende aktivitet innen logistikk etter salget av Nor Lines i 2017. Dette er eierskap i to skip som går på langsiktig befraktningsavtale til Nor Lines AS. Videre eier konsernet selskapet Baltic Lines AS som driver en kommersiell linje fra Finland til Norge basert på innleie av to skip.

DSD konsernet har i mange år hatt betydelig aktivitet innen reiseliv og turisme gjennom datterselskapene Tide og Norled. Satsingen ble i 2019 skilt ut og samordnet i et nytt selskap, Go Fjords AS. Det nye selskapet har ved årsskifte 12 ansatte i Bergen og Stavanger og selger reiseopplevelser på en moderne digital plattform som kontinuerlig utvikles. Selskapet har i 2020 kjøpt seg opp i opplevelsesselskapet XXLofoten. Dette vil løfte selskapets tilstedeværelse i Nord-Norge.

UTVIKLING 2019

2019 ble preget av salget av Norled. Etter flere år med god resultatutvikling og vekst stod selskapet ved et veiskille. Videre vekst ville kreve betydelig tilførsel av kapital siden kravene til investeringer i nye ferjer og infrastrukturer ved deltagelse i anbudskonkurranser var omfattende.

Samtidig hadde Norleds gode utvikling og næringens attraktivitet medført stor interesse hos investorer. Samlet medførte dette at styret fant det riktig for både DSD og Norled at selskapet fikk nye eiere som var i stand til å løfte de investeringene som kreves. Etter en strukturert prosess våren 2019 ble derfor selskapet solgt til infrastrukturfondene CapMan Infra og CBRE Caledon i juli 2019. Salget gav en god gevinst for DSD som preger årets resultat.

For Tide ble året preget av oppstart av fem nye anbud høsten 2019. I Norge alene startet vi opp ny aktivitet med 600 nye busser som gir en årlig omsetning på MNOK 1 400 og sysselsetter 1 100 nye medarbeidere. Resultatene er påvirket både av oppstartskostnader samt tap og nedskrivinger på materiell som har vært brukt i anbud som avvikles i 2019 og 2020.

Innen internasjonal shipping bedret markedet seg mot slutten av året, og gav god inntjening for konsernet. En positiv verdiutvikling medførte også at en kunne reversere tidligere års nedskrivinger med i sum MNOK 105. I november tok DSD levering av det første av i alt fire- nybygg - ved Hyundai Vinashin verftet i Vietnam. Skipene er av type mellomstørrelse produkttankskip (MR) på 49 000 dødvekt tonn. Aframaxene vil seile i Teekay sin aframax pool, men MR skipene vil seile i Maersk poolen for tilsvarende skip. DSD konsernet forventes å motta ytterligere tre skip i perioden juni til oktober 2020.

DSD konsernet fikk et resultat før skatt på over MNOK 1 000 i 2019. Gevinsten fra Norled-transaksjonen, samt god drift i de syv månedene selskapet var i konsernets eie, preger resultatet. Den positive utviklingen innen internasjonal shipping mot slutten av året bidro også positivt.

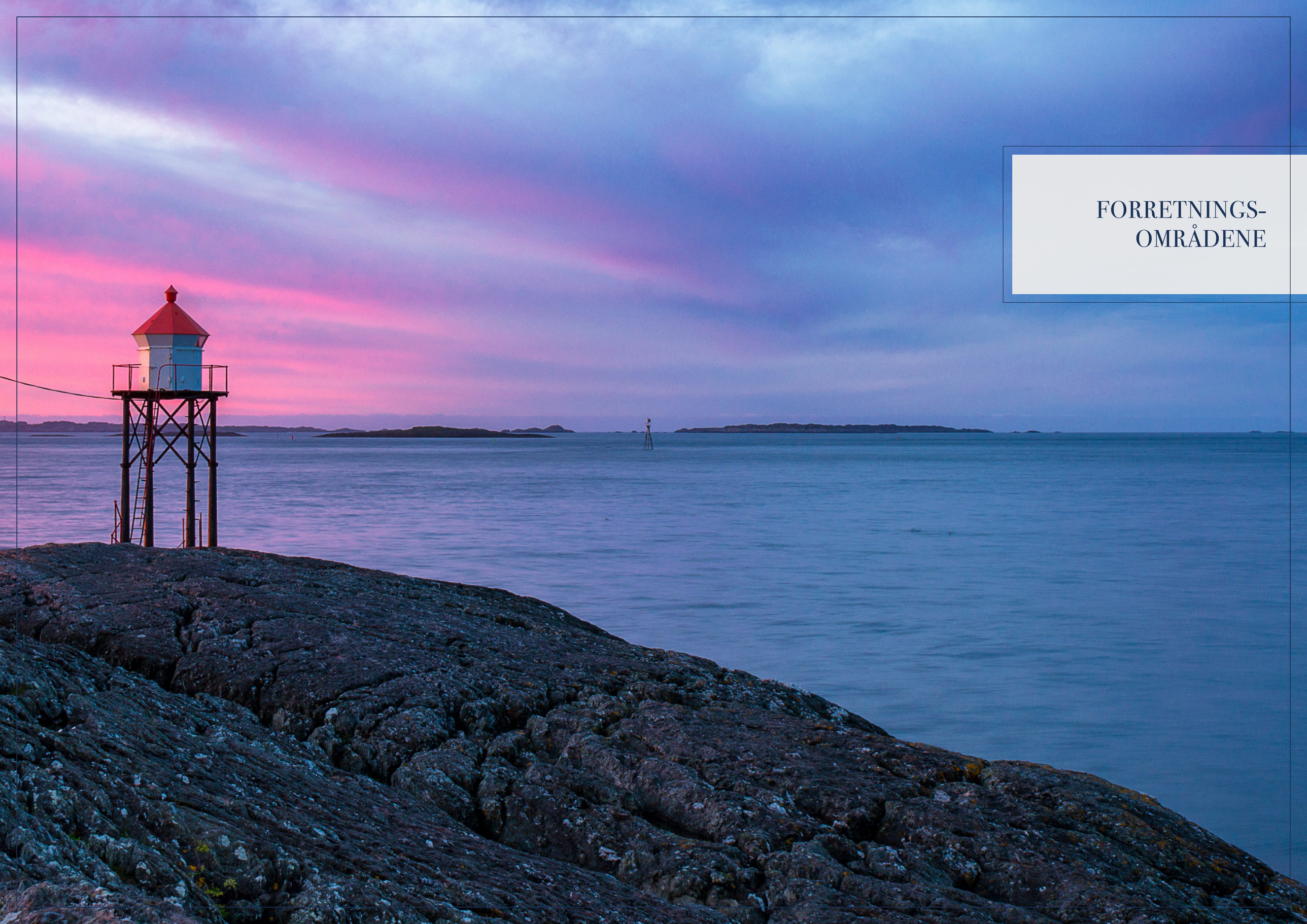

FORRETNINGS-
OMRÅDENE

GO FJORDS AS

TURISME

ANSATTE

12

OMSETNING

27 2019 **MNOK**

Go Fjords selger reiseopplevelser på Vestlandet og i Nord-Norge. Selskapet ble etablert i 2018 og er i sterk vekst. I 2019 sendte Go Fjords 30 000 reisende på tur. Selskapet har 12 medarbeidere.

2019 er første driftsår for selskapet. DSD har investert mye i selskapet og forventer gode resultater på lengre sikt. Omsetningen ble 27 MNOK, og resultat før skatt ble negativt med 14 MNOK.

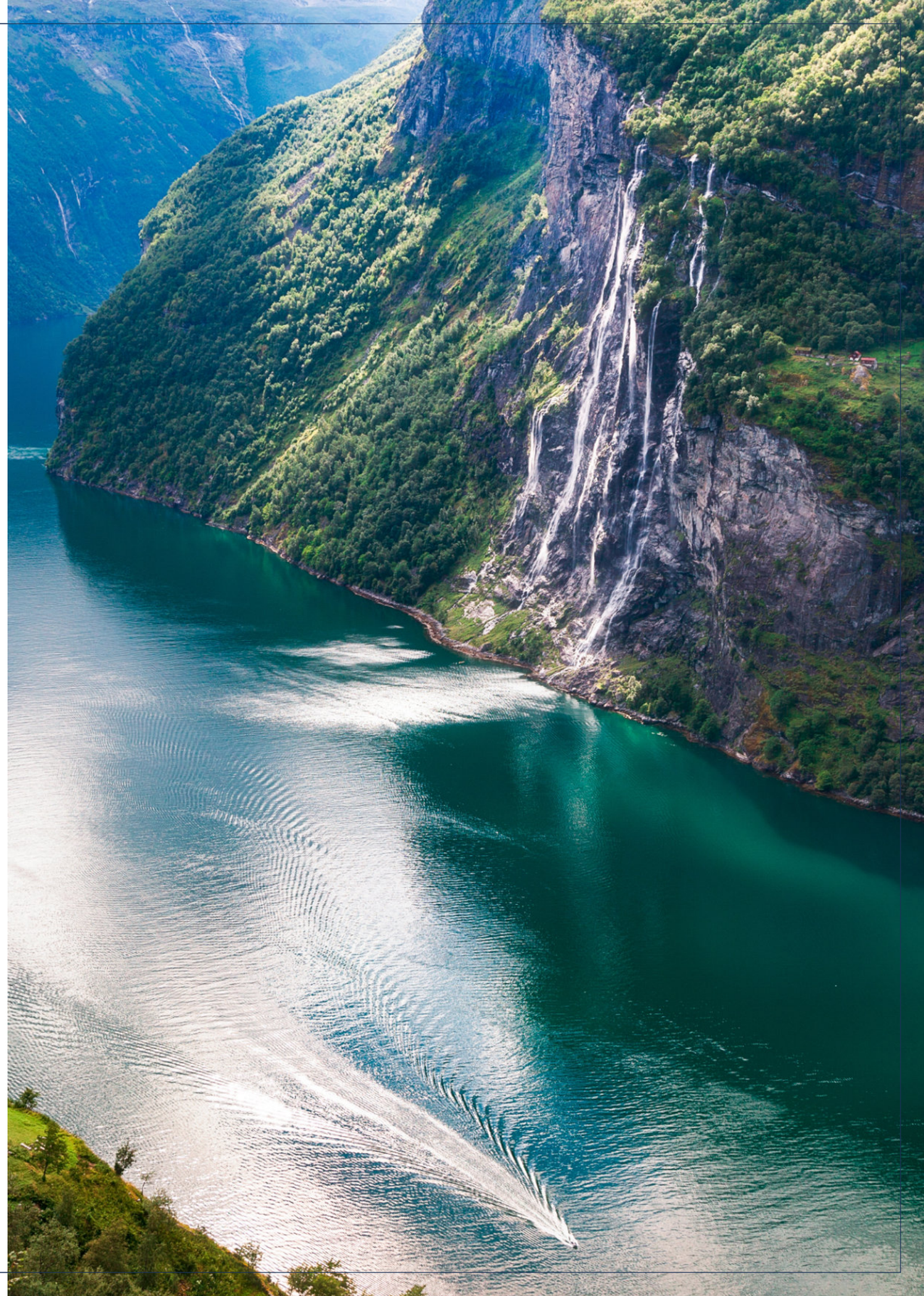

BUSSTRANSPORT

TIDE KONSERN

ANSATTE

5 046

OMSETNING

3 538 2019 **MNOK**

2018 **2 889 MNOK**

Tide, med hovedkontor i Bergen, er Norges nest største og Danmarks fjerde største busselskap.

Kjernevirksomheten til konsernet er busstransport for offentlige og private kunder. Den største aktiviteten er anbudskjøring for det offentlige i de to landene. Den norske virksomheten driver i tillegg ekspress- og flybusskjøring, samt turkjøring.

Selskapet vokste betydelig i løpet av året som følge av at det de senere årene har vunnet markedsandeler. Tide har nå en ordrereserve, inklusive opsjoner, på NOK 28,3 mrd.

Selskapet hadde ved utgangen av året en vognpark på 2 175 busser mot 1 594 i 2018, 5 046 medarbeidere mot 3 842 i 2018 tilsvarende en årlig omsetning på over NOK 4 milliarder.

Selskapet omsatte i 2019 for MNOK 3 538, som var en økning på 20% fra året før. EBITDAR ble MNOK 430 mot MNOK 310 i 2018.

Tide fikk et negativt resultat før skatt på MNOK 32 for året sammenlignet med et resultat på MNOK 60 i 2018. Tide fører regnskap etter IFRS og tilsvarende var resultat før skatt etter NGAAP et tap på MNOK 37 i 2019 mot et overskudd på MNOK 38 i 2018.

En krevende oppstart av fem nye kontrakter preget årets resultat. Videre er det resultatført tap og nedskrivinger på eldre materiell brukt på utgående kontrakter med MNOK 47.

Resultatene fra den danske virksomheten og kommersiell aktivitet i Norge viste en forbedring sammenlignet med året før. Resultatene fra kontrakter selskapet hadde med inn i året, var også i all hovedsak tilfredsstillende, mens nedskrivinger og tap ved salg av anleggsmidler brukt i noen kontrakter som avsluttes i løpet av 2019 og 2020, trakk resultatet ned.

INTERNASJONAL SKIPSFART

DSD SHIPPING AS

ANSATTE

6

OMSETNING

274 2019 **MNOK**

2018 **200 MNOK**

DSD Shipping har ansvaret for kommersiell drift av DSDs internasjonale tankflåte. Flåten har i 2019 bestått av 4 heleide aframax råoljetankskip, 1 heleid MR produkttankskip som ble levert mot slutten av året, samt 30 % eierskap i 2 intermediate kjemikalie/produkttankskip.

DSD Shipping hadde 6 ansatte ved utløpet av 2019. Disse ivaretar kommersiell ledelse av flåten, oppfølging av teknisk management som er utkontraktert til Wallem, oppfølging av nybyggingsprogrammet samt ledelse og operasjon av aktiviteten i DSD Cargo. Når samtlige skip er levert, vil vi sysselsette også 300 seilende i vår tankflåte.

Markedet bedret seg mot slutten av året. Som følge av økte skipsverdier ble tidligere års nedskrivinger reversert med i sum MNOK 105.

Omsetningen for segmentet ble i 2019 MNOK 274 mot MNOK 220 i 2018. Veksten gjenspeiler et bedre marked mot slutten av året.

EBITDA ble MNOK 162 mot MNOK 152 i 2018. Resultat før skatt ble MNOK 184 mot et tap på MNOK 69 forrige år. Den store endringen i resultatet skyldes i hovedsak at DSD i 2018 nedskrev verdien av flåten med i alt MNOK 127, mens det i 2018 ble reversert MNOK 105 av disse. Videre hadde DSD i 2019 MNOK 4 i tap ved salg av skip, mens det i 2018 hadde gevinster ved salg av kontrakter på MNOK 26. Justert for nedskrivinger og gevinster, ble resultatet før skatt MNOK 83 mot MNOK 32 i 2018.

GODSTRANSPORT

DSD CARGO KONSERN

SJØ

ANSATTE

52

OMSETNING

146 2019 **MNOK**

2018 **152 MNOK**

DSD Cargo konsern består ved årsslutt 2019 av Baltic Line og eierskapet til de to godsskipene MS Kvitbjørn og MS Kvitnos.

Baltic Line er en industrilinje mellom Østersjøen, Baltikum, Polen, Danmark og Norge. Tonnasjen består av to innleide godsskip.

Skipene MS Kvitbjørn og MS Kvitnos er på langsiktig befraktningsavtale til et datterselskap i Samskip konsernet.

DSD Cargo konsern hadde ved årsslutt 52 sjøansatte om bord på MS Kvitbjørn og MS Kvitnos.

DSD Cargo konsern sin omsetning for 2019 var 146 MNOK, som er en nedgang på 6 MNOK fra 2018. Resultat før skatt ble et tap på MNOK 41 mot et tap på MNOK 8 i 2018. Svekkelsen skyldes i all hovedsak i nedskrivinger og at båtene var ute av drift som følge av tekniske utfordringer med skipene. Begge vil i løpet av 2020 få nye gir, og det forventes da at skipene skal være teknisk friskmeldte.

REDEGJØRELSE FOR ÅRSREGNSKAPET

2019

FORTSATT I DRIFT

I samsvar med regnskapslovens § 3-3a bekreftes det at forutsetningene om fortsatt drift er til stede.

RESULTATREGNSKAPET

2019 var DSD konsernets 165. driftsår. Omsetningen i DSD konsernet falt litt fra MNOK 5 667 til MNOK 5 345. Aktivitetsøkningen i Tide oppveier i stor grad bortfall i omsetning fra Norled de fem siste månedene.

EBITDA falt fra MNOK 818 i 2018 til MNOK 586, noe som i hovedsak skyldes salget av Norled i august.

Resultat før skatt er et overskudd på MNOK 1 007 mot MNOK 109 i 2018. Resultatet er det beste i konsernets historie og skyldes i hovedsak gevinsten ved salg av Norled.

Etter salget av Norled ble det vedtatt og utbetalt et tilleggsutbytte på MNOK 300 i august 2019. Styret foreslår å ikke dele ut et ordinært utbytte i 2019.

EGENKAPITAL

Salget av Norled medfører at totatkapitalen reduseres fra MNOK 6 456 i 2018 til MNOK 4 822. Egenkapitalen styrker seg som følge av det gode resultatet til MNOK 2 429. Det gir en egenkapitalandel på nær 50% som er opp fra 27% året før.

KONTANTSTRØM, LIKVIDITET OG GJELD

Resultatregnskap, balanse og kontantstrøm gir et rettvisende bilde av selskapets drift, stilling og likviditet.

Likviditetsbeholdningen, inkludert investeringer i pengemarkedsfond, var ved utgangen av 2019 MNOK 1 201 mot MNOK 550 året før.

Resultatregnskap, balanse og kontantstrøm gir et rettvisende bilde av selskaoets drift, stilling og likviditet.

FINANSIELL RISIKO

OVERORDNET OM MÅLSETTING OG STRATEGI

Beløp i NOK 1 000

OVERORDNET OM MÅLSETTING OG STRATEGI

Konsernet er eksponert for finansiell risiko i virksomhetsområdene. Risikoen er i hovedsak knyttet til valuta, renter, oljepris og kredittrisiko. Målsettingen er å dempe den finansielle risikoen i størst mulig grad. Den overvåkes fortløpende, og finansielle derivater benyttes for å redusere slik eksponering.

Konsernet er eksponert for endringer i valutakurser, spesielt USD, da deler av selskapets inntekter og verdijustert egenkapital er i utenlandsk valuta. Valutarisikoen søkes nøytralisert ved at aktivitet med inntjening og gjeldsbetjening i fremmed valuta belånes i samme valuta. Samtidig har konsernet fra tid til annen valutarisiko ved bygging av anleggsmidler. Selskapet bruker derivater for helt eller delvis å eliminere denne risikoen. Som følge av at USD er funksjonell valuta hvor alle inntekter, kostnader og de store balansepostene nomineres i USD, er USD-regnskap valgt innen internasjonal shipping.

Konsernet har eksponering mot oljeprisutviklingen og utviklingen i rentemarkedet. En stor andel av denne eksponeringen er sikret gjennom kompensasjonsklausuler i kontrakter i Tide. Videre har konsernet renterisiko i pantelån innen shipping og i DSD Cargo uten slike kompensasjonsklausuler. Konsernet vurderer løpende bruk av derivater for å avdempe denne risikoen.

KREDITTRISIKOEN vurderes som lav. En stor del av konsernets omsetning kommer fra kontrakter med offentlige myndigheter i Norge og Danmark. Innen internasjonal skipsfart og godstransport har selskapet høyere motparts risiko. Samlet vurderes konsernet å ha en lav kredittrisiko.

Likviditetsrisikoen i konsernet anses som tilfredsstillende. Konsernets datterselskaper er tilfredsstillende kapitalisert, og morselskapet har betydelige likvide midler utover dette.

ARBEIDSMILJØ OG PERSONALET

DSD-konsernet hadde ved årets utgang 5074 ansatte. DSD-konsernet ønsker å være en attraktiv arbeidsplass med et godt arbeidsmiljø. Det legges derfor vekt på helse, miljø og sikkerhet, og at det er et godt samarbeid mellom ansatte, tillitsvalgte og ledelsen.

Sykefraværet for konsernet i 2019 var 7,1% mot 7,3% i 2018. Norled ble solgt i løpet av året og trakk ned gjennomsnittet i 2018 sammenlignet med 2019. For gjenværende virksomhet var det således en positiv utvikling i sykefravær.

LIKESTILLING

Konsernet skal være en arbeidsplass der det er full likestilling mellom kvinner og menn. Det skal ikke forekomme forskjellsbehandling grunnet kjønn.

Transport og maritim virksomhet er tradisjonelt sett mannsdominerte bransjer. Majoriteten av våre ansatte er nå bussjåfører. Av konsernets ansatte er ca 13% kvinner.

I morselskapet er det 40% kvinneandel i styret, og styrelederen er kvinne.

DISKRIMINERING

Det er i de ulike datterselskaper etablert prosedyrer for varsling av kritikkverdige forhold, for konflikthåndtering og for varsling av mobbing og trakassering. Retningslinjene er vedtatt i arbeidsmiljøutvalget i de respektive selskapene og gjort kjent i organisasjonen. Retningslinjene er videre tilgjengelig i selskapenes personalhåndbøker. Arbeidstakerne i konsernet har like arbeidsvilkår uavhengig av kjønn, nasjonalitet og etnisk opprinnelse.

MILJØRAPPORTERING

Deler av konsernets virksomhet er av en slik art at det ytre miljø påvirkes. Bærekraft og miljø står sentralt også i vår nye strategi når nye investeringsmuligheter skal identifiseres.

Konsernet har også historisk lagt vekt på å være i forkant av utviklingen og være en pådriver og innovatør innen miljøvennlig og bærekraftige løsninger. Konsernet var tidlig ute med å benytte naturgass som drivstoff både i Norled og da vi i sin tid bygget verdens mest miljøvennlige transportskip, MS Kvitbjørn og MS Kvitnos. Vi var først ute med både batteriteknologi og hydrogen på ferjer gjennom Norled. Vi har videre installert scrubberteknologi som minimerer svovelutslipp på alle våre nybygg i internasjonal shipping.

Tide har på sin side også i 2019 gjort store investeringer i miljøvennlige busser. Selskapet satte i 2019 i drift nesten 800 miljøvennlige busser, herunder elektriske busser og busser som går på biogass, HVO hybrid og fornybar biodiesel. I sum har disse bussene bidratt til en reduksjon på mer enn 80% i NOx, 50% partikkel og 75% i CO2 sammenlignet med forrige EURO buss versjon. Selskapet ønsker å være i førersetet for det grønne skiftet og har bestilt 16 hel elektriske busser for kommersiell drift. Prosjektet som også har fått ENOVA støtte, vil i første omgang omfatte busser med tilhørende ladestruktur i Stavanger, Bergen og Trondheim.

Det arbeides videre kontinuerlig med eksisterende materiell for å redusere miljøbelastningen. Gjennom holdningsskapende arbeid, teknologisk utvikling og god ruteplanlegging gjennomføres det gradvis reduksjon i drivstofforbruket. Konsernet søker aktivt å anvende alternative drivstoff som batteriteknologi, biodrivstoff, og naturgass.

Konsernets skip er sertifisert i henhold til International Management Code for Safe Operation of Ships and Pollution Prevention (ISM-koden).

Innen shipping er driftsselskapene og alle skipene sertifisert i henhold til ISM, ISPS, ISO 9001 og ISO 14001 kodene.

FORSKNING OG UTVIKLING

Konsernets FOU aktivitet er begrenset til utvikling av digitale løsninger i noen datterselskaper.

EIERFORHOLD

DSD er et heleid datterselskap av Folke Hermansen AS. Yuhong Jin Hermansen, gjennom hennes heleide selskaper, er største aksjonær i Folke Hermansen AS.

STYRET OG LEDELSE

Styret ble vi generalforsamling i 2019 redusert fra 6 til 5 medlemmer.

Konsernets ledergruppe har økt fra 4 til 5 personer i 2019.

FREMTIDIG UTVIKLING

DSD konsernet er inne i en endring fra industrielt eierskap i kapitalintensiv maritim transportnæring til et industrielt teknologikonsern.

Etter salget av Norled hadde DSD konsernet ved årsskiftet en kontantbeholdning på MNOK 1 201 og en bokført egenkapital på MNOK 2 429. Dette tilsvarer en egenkapital på 50 %. Den verdijusterte egenkapitalen vurderes som høyere enn det som reflekteres i bokførte verdier. Dette gjør konsernet i stand til å støtte og videreutvikle eksisterende forretningsområder samt mulighet til å investere i nye.

Etter årsslutt er verden i en krevende situasjon som følge av spredning av Covid-19. Folks helse og å sikre de svakeste i samfunnet er nå det viktigste. Det gjelder også for DSD. Selskapet har satt igang tiltak for å verne om ansatte og deres familier, samtidig som konsernet har viktige samfunnsoppgaver som skal løses i samarbeid med det offentlige.

Covid-19 kommer til å ramme også DSD i 2020, men konsernet er gunstig posisjonert med en solid balanse og likvide midler. Konsernets to hovedaktiviteter er busstransport og tankfrakt. I busstransporten følger hoveddelen av produksjonen kontrakter med offentlige oppdragsgivere. Tankfarten er inne i et godt marked.

Resultatmessig forventes det likevel at pandemien vil få negative økonomiske konsekvenser også for DSD. Turismesatsingen i Go Fjords er den kommersielle aktiviteten i Tide opplever sterkt etterspørselsvikt og inntektsfall. Begge selskapene tilpasser kostnadsnivået til lavere inntekter. Innen godstransport forventer også DSD redusert omsetning og resultater i DSD Cargo.

Selv om Tide har lange anbudskontrakter med offentlige oppdragsgivere, vil endring i produksjon og sykefravær ramme selskapet i anbudskontraktene. Selskapets hovedfokus under pandemien er å utføre produksjonen i henhold til instrukser fra det offentlige. Det er enda uklart hvordan dette vil ramme selskapet økonomisk, men 2020 blir et krevende år for Tide både operasjonelt og økonomisk.

Internasjonal tankfart opplever store svingninger. Markedsbalansen bedret seg mot slutten av 2019, noe som medførte bedre rater og høyere skipsverdier. Videre har fallet i oljepris ført til at skip blir tatt ut av ordinær drift for å ligge som lagerskip. Dette medfører igjen en strammere markedsbalanse og høyere rater. Situasjonen vil ikke vedvare, men DSD er generelt positiv til inntjeningen i tank i 2020 og forventer et godt resultat.

Samlet forventer styret at 2020 blir krevende også for DSD. Flere av våre virksomheter vil bli rammet av covid-19 pandemien både organisatorisk og resultatmessig. De negative konsekvensene av pandemien vil trolig bli avdempet av et forventet godt tankmarked og en langsiktig kontraktsdekning i Tide. Videre har konsernet finansiell styrke til å støtte eksisterende porteføljeselskaper og finansielle midler til å investere i nye. Styret forventer at DSD vil gjøre investeringer i nye virksomheter i 2020 og få en økt tilstedeværelse innen alle forretningsområder.

Styret takker oppdragsgivere og samarbeidspartnere for godt samarbeid i 2019. Videre vil styret takke alle medarbeidere for god innsats.

ÅRSRESULTAT OG DISPONERINGER

Styret foreslår følgende disponering av overskuddet i Det Stavangerske Dampskibsselskab AS:

UTBYTTE	0
ANNEN EGENKAPITAL	1 053 073
FOND FOR VURDERINGSFORSKJELLER	-41 022
TOTALT DISPONERT	**1 012 051**

Beløp i NOK 1 000

Stavanger, 11. april 2019

I styret for Det Stavangerske Dampskibsselskab AS:

Yuhong Jin Hermansen
Styreleder

Svein Gjedrem
Nestleder

Steinar Olsen
Styremedlem

Ingvald Løyning
Konsernsjef

Bjørn Anders Dahle
Styremedlem

Marit Salte
Styremedlem

RESULTATREGNSKAP
ÅRS- OG REGNSKAPSTALL FOR 2019

Beløp i NOK 1 000

MOR 01.01 - 31.12 2019	2018		NOTE	KONSERN 01.01 - 31.12 2019	2018
7 383	9 472	**Driftsinntekter**	16.18	**5 345 519**	5 667 432
25 543	20 243	Lønnskostnad	3.11	**2 644 592**	2 648 393
1 084	843	Avskrivninger på varige driftsmidler	12	**395 041**	461 953
0	0	Nedskrivninger	12	**-59 826**	122 721
15 113	16 235	Annen driftskostnad	3,12,20	**2 115 207**	2 201 368
-34 357	-27 848	**Driftsresultat**		**250 505**	232 997
184 967	120 874	Resultat fra investering i datterselskap	2	**0**	0
-13 577	-9 763	Resultat fra investering i tilknyttet selskap	2	**-13 577**	-7 648
171 390	11 1111	**Resultat av investeringer**		**-13 577**	-7 648
887 665	13 347	Finansinntekter	2.9	**898 469**	22 704
-24 321	-23 322	Finanskostnader	9	**-128 408**	-138 964
863 344	-9 975	**Netto finansposter**		**770 061**	-116 260
1 000 377	73 288	**Ordinært resultat før skattekostnad**		**1 006 989**	1 09 089
11 674	6 905	Skattekostnad på ordinært resultat	14	**-2078**	-40175
1 012 051	80 193	**Årsresultat før minoritetsinteresser**		**1 004 911**	68 914
0	0	Minoritetsinteresser	15	**967**	515
1 012 051	80 193	**Årsresultat etter minoritetsinteresser**		**1 003 944**	68 399
		Anvendelse av årsresultatet			
0	40 000	Avsatt utbytte/konsernbidrag			
-41 022	79 108	Fond for vurderingsforskjeller			
1 053 073	-38 915	Annen egenkapital			
1 012 051	80 193	**Sum anvendelse**	15		

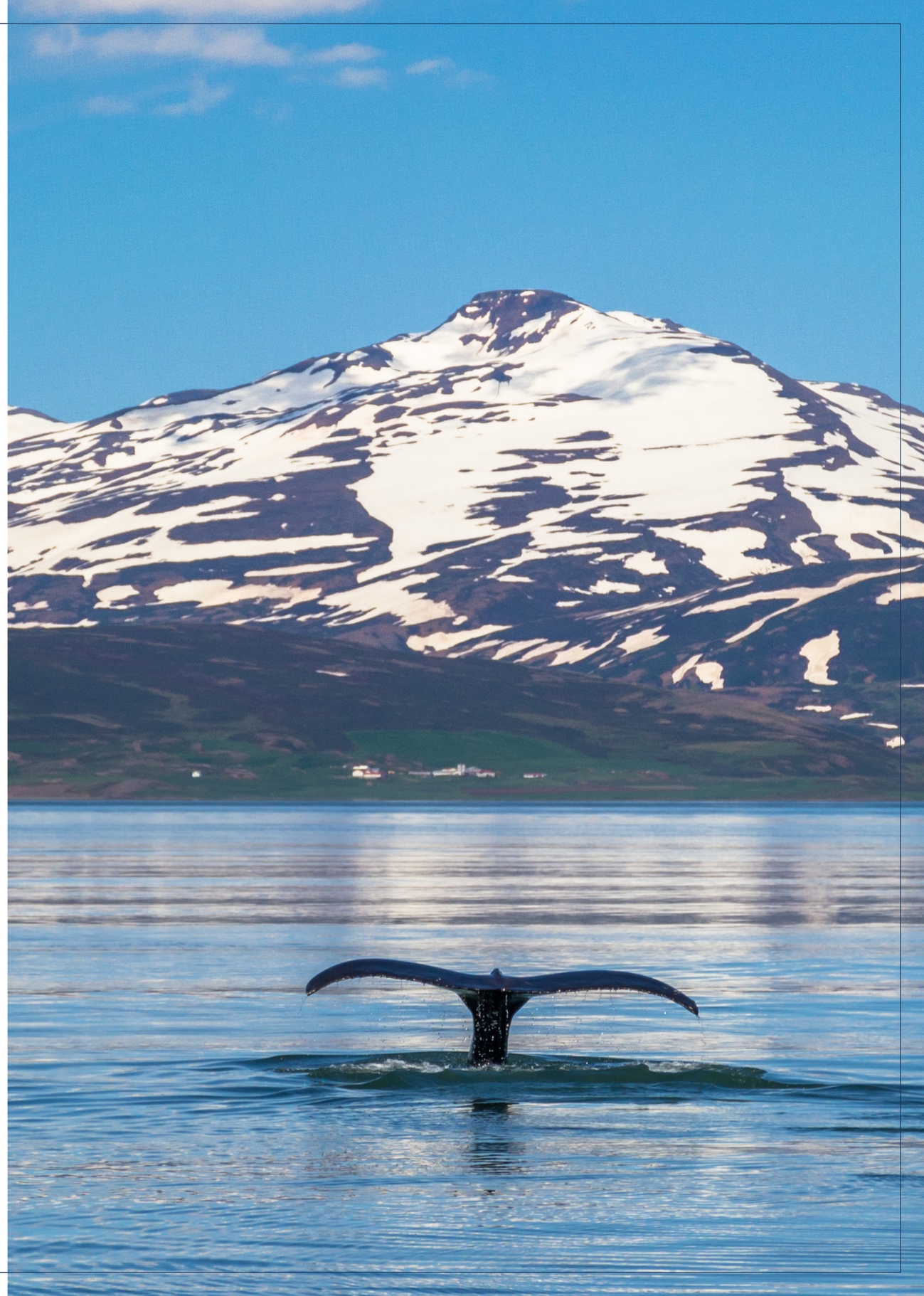

BALANSE
ÅRS- OG REGNSKAPSTALL FOR 2019

Beløp i NOK 1 000

MOR 31.12.2019	31.12.2018	EIENDELER	NOTE	KONSERN 31.12.2019	31.12.2018
		Anleggsmidler			
		Immaterielle eiendeler			
0	0	Andre immaterielle eiendeler	12	**4 000**	4 000
52 583	40 861	Utsatt skattefordel	14	**66 204**	0
0	0	Goodwill	12	**171 242**	188 209
52 583	40 861	**Sum immaterielle eiendeler**		**241 446**	192 209
		Varige driftsmidler			
0	0	Tomter og bygninger	12	**57 737**	60 465
401	1 549	Transportmidler og annet driftsløsøre	6.12	**937 189**	862 233
0	0	Skip, rigger, fly og lignende	6.12	**1 470 869**	3 426 332
0	0	Periodisk vedlikehold	12	**23 250**	29 159
0	0	Nybyggingskontrakt skip	12	**221 905**	580 884
401	1 549	**Sum varige driftsmidler**		**2 710 950**	4 959 073
		Finansielle anleggsmidler			
1 602 443	2 089 516	Investeringer i datterselskap	2.6	**0**	0
14 166	25 253	Investeringer i tilknyttet selskap	2	**14 166**	24 253
776	1 785	Andre fordringer	4,11	**776**	20 267
13 123	3 189	Investeringer i aksjer og andeler	8	**46 295**	31 319
1 630 508	2 119 743	**Sum finansielle anleggsmidler**		**61 237**	75 839
1 683 492	2 162 153	**Sum anleggsmidler**		**3 013 633**	522 7121
		Omløpsmidler			
0	0	**Varer**	13	**38 996**	47 889
		Fordringer			
440	3117	Kundefordringer	6.7	**366 710**	418 626
438	106 351	Fordringer på konsernselskap/morselskap	7	**0**	0
1 021	977	Andre fordringer	6	**201 953**	212 789
1 899	110 445	**Sum fordringer**		**568 663**	631 415
		Investeringer			
125 333	0	Markedsbaserte finansielle instrumenter		**125 333**	0
125 333	0	**Sum investeringer**		**125 333**	0
584 081	688	Bankinnskudd, kontanter og lignende	5.6	**1 075 828**	549 831
711 313	111 133	**Sum omløpsmidler**		**1 808 821**	1 229 136
2 394 805	2 273 286	**SUM EIENDELER**		**4 822 454**	6 456 259

MOR 31.12.2019	31.12.2018	EGENKAPITAL OG GJELD	NOTE	KONSERN 31.12.2019	31.12.2018
		Egenkapital			
		Innskutt egenkapital			
573 736	573 736	Aksjekapital	15	**573 736**	573 736
305 406	305 406	Overkurs	15	**305 406**	305 406
879 142	879 142	**Sum innskutt egenkapital**		**879 142**	879 142
		Opptjent egenkapital			
0	43 947	Fond for vurderingsforskjeller		**0**	0
1 446 880	693 807	Annen egenkapital		**0**	0
0	0	Fond i konsernet		**1 551 726**	850 582
0	0	Minoritetsinteresser		**-1 407**	313
1 446 880	737 754	**Sum opptjent egenkapital**	15	**1 550 319**	850 895
2 326 023	1 616 896	**Sum egenkapital**		**2 429 461**	1 730 037
		Gjeld			
		Avsetning for forpliktelser			
1 866	1 980	Pensjonsforpliktelser	11	**19 180**	20 247
0	35 238	Andre forpliktelser	2	**0**	0
0	0	Utsatt skatt	14	**0**	161 810
1 866	37 218	**Sum avsetning for forpliktelser**		**19 180**	182 057
		Annen langsiktig gjeld			
0	221 000	Gjeld til kredittinstitusjoner	6, 10	**931 267**	3 474 579
0	221 000	**Sum annen langsiktig gjeld**		**931 267**	3 474 579
		Kortsiktig gjeld			
0	0	Gjeld til kredittinstitusjoner	5,6,10	**667 478**	0
1 973	1 500	Leverandørgjeld		**225 319**	354 089
0	0	Betalbar skatt	14	**650**	1 201
1 053	1 067	Skyldige offentlige avgifter		**129 649**	15 6317
0	40 000	Konsernbidrag/utbytte	15	**0**	40 000
35 001	347 194	Gjeld til selskap i samme konsern	7,17	**0**	0
28 889	8 411	Annen kortsiktig gjeld		**419 450**	517 983
66 916	398 172	**Sum kortsiktig gjeld**		**1 442 546**	1 069 589
68 782	656 390	**Sum gjeld**		**2 392 993**	4 726 225
2 394 805	2 273 286	**SUM EGENKAPITAL OG GJELD**		**4 822 454**	6 456 259

Yuhong Jin Hermansen
Styreleder

Svein Gjedrem
Nestleder

Steinar Olsen
Styremedlem

Ingvald Løyning
Konsernsjef

Bjørn Anders Dahle
Styremedlem

Marit Salte
Styremedlem

KONTANTSTRØMOPPSTILLING
ÅRS- OG REGNSKAPSTALL FOR 2019

Beløp i NOK 1 000

MOR 01.01 - 31.12 2019	2018	Kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	NOTE	KONSERN 01.01 - 31.12 2019	2018
1 000 377	73 288	Resultat før skattekostnad		**1 006 989**	109 089
1 084	843	Ordinære avskrivninger	12	**395 041**	461 953
0	0	Nedskriving materielle eiendeler	12	**-59 826**	122 721
0	0	Tap/(gevinst) ved salg av anleggsmidler	12	**12 550**	-38 593
-184 967	-120 874	Resultat fra investering i datterselskap		**0**	0
13 577	9 763	Resultat fra investering i tilknyttet selskap	2	**13 577**	7 648
-863 344	9 975	Netto finansposter		**-770 061**	116 260
0	0	Endring i varelager	13	**8 893**	-4 725
2 677	-1 316	Endring i kundefordringer		**51 916**	-17 644
473	436	Endring i leverandørgjeld		**-128 770**	71 324
-114	1 961	Endring pensjonsforpliktelser	11	**-1 067**	56
0	0	Skatt	14	**-1 201**	-1 337
22 361	4 497	Endring i andre tidsavgrensingsposter		**-95 523**	-28 694
-7 876	-21 427	**Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter**		**432 518**	798 058
		Kontantstrøm fra investeringsaktiviteter			
176	0	Innbetalinger ved salg av varige driftsmidler	2.12		116 808
2 006 452	0	Innbetalt ved salg av foretak		**2 006 452**	0
-111	-96	Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler/aksjer *)	12	**-520 426**	-649 789
0	0	Netto kontanteffekt ved konsernendringer	2	**-475 668**	0
-533 875	-79 327	Utbetalinger ved kjøp av aksjer		**-22 800**	-2 917
17 896	13 003	Mottatte renter/andre finansinntekter	9	**21 662**	3 961
24	0	Innbetalinger ved salg av aksjer		**24**	0
30 000	11 280	Mottatt utbytte		**3 977**	11 674
88	42	Mottatt konsernbidrag		**0**	0
-3 490	0	Innkalt kapital tilknyttet selskap		**-3 490**	0
-136 000	-1 000	Inn-/utbetalinger fra andre investeringer		**-136 000**	-1 000
1 381 160	-56 098	**Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter**			-521 263

2019	2018	Kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter		2019	2018
-22 670	-19 935	Betalte renter/andre finanskostnader	9	**-128 408**	-134 400
59	242	Realisert agio/disagio	9	**-3 983**	-4 890
0	0	Innbetalinger ved opptak av ny langsiktig gjeld *)	6.10	**480 365**	344 362
-221 000	-70 000	Utbetalinger ved nedbetaling av langsiktig gjeld	6.10	**-899 672**	-407 327
-206 280	190 461	Netto endring kortsiktige fordringer/gjeld til selskap i samme konsern	7	**0**	0
-340 000	-27 000	Utbetaling av utbytte/konsernbidrag		**-340 000**	-27 680
-789 891	73 768	**Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter**		**-891 698**	-229 935
583 393	-3 757	**Netto endring likvider gjennom året**			46 860
688	4 445	**Betalingsmidler 01.01.**		**549 831**	502 971
584 081	688	**Betalingsmidler 31.12.**			549 831
776	688	**Bundne midler (skattetrekk)**	5	**1 568**	1 041

Betalingsmidler bestar av kontanter i kasse og i bank.

*) I konsernet er det foretatt investeringer ved finansiell leasing i 2019 på totalt 261 mill (i 2018 68 mill). Dette er ikke-kontante poster som er trukket ut fra kontantstrømmen i postene tilgang og langsiktig gjeld.

NOTER

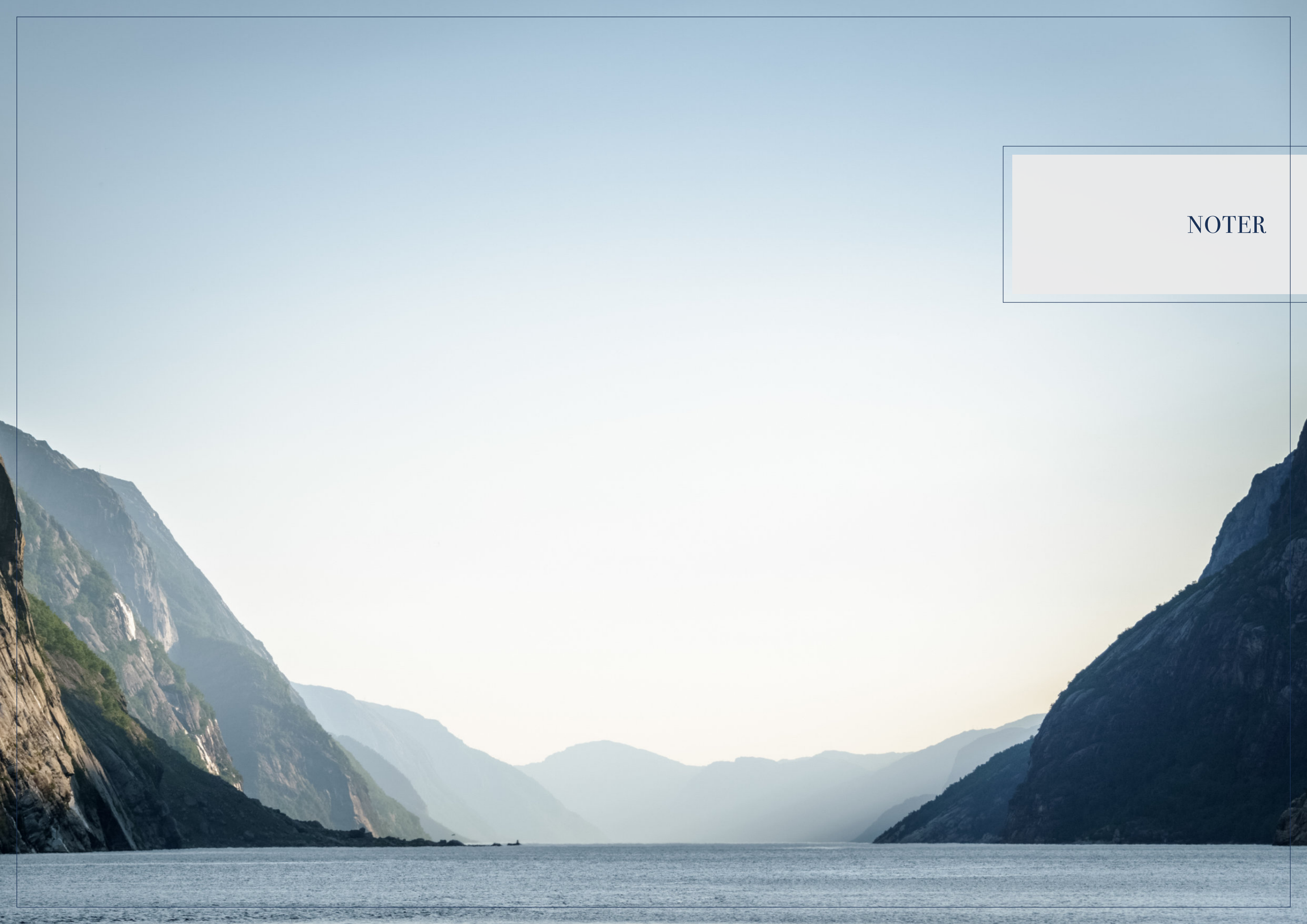

NOTE 1
REGNSKAPSPRINSIPPER

Års- og konsernregnskapet består av resultatregnskap, balanse, kontantstrømoppstilling og noteopplysninger og er avlagt i samsvar med regnskapsloven og god regnskapsskikk i Norge gjeldende pr. 31. desember 2019. For å gjøre års- og konsernregnskapet lettere å lese, er det redigert slik at regnskapsoppstillingene er sammendratt i formen. Den nødvendige spesifiseringen er gjort i notene. Notene er følgelig en integrert del av årsregnskapet.

Års- og konsernregnskapet er basert på de grunnleggende prinsipper om historisk kost, sammenlignbarhet, fortsatt drift, kongruens og forsiktighet. Transaksjoner regnskapsføres til verdien av vederlaget på transaksjonstidspunktet. Inntekter resultatføres når de er opptjent og kostnader sammenstilles med opptjente inntekter. Det er tatt hensyn til sikring. Regnskapsprinsippene utdypes nedenfor. Når faktiske tall ikke er tilgjengelige på tidspunkt for regnskapsavleggelsen, tilsier god regnskapsskikk at ledelsen beregner et best mulig estimat for bruk i resultatregnskap og balanse. Det kan fremkomme avvik mellom estimerte og faktiske tall.

KONSOLIDERINGSPRINSIPPER

Konsoliderte selskap

Konsernregnskapet omfatter de selskap hvor morselskapet og datterselskap direkte eller indirekte har bestemmende innflytelse. Konsernregnskapet viser selskapenes økonomiske stilling, resultat av årets virksomhet og kontantstrømmer som en samlet økonomisk enhet. Bestemmende innflytelse anses, i utgangspunktet, å foreligge når en direkte eller indirekte eier mer enn 50% av den stemmeberettigede kapital. Selskap som eies midlertidig konsolideres ikke. Det er anvendt enhetlige regnskapsprinsipper for alle selskap som inngår i konsernet. Nyervervede datterselskap medtas fra det tidspunkt bestemmende innflytelse oppnås, og avhendede datterselskap medtas frem til avhendelsestidspunktet.

Resultatregnskap og balanse for konsernselskaper med funksjonell valuta forskjellig fra presentasjonsvalutaen regnes om på følgende måte: Balanseposter omregnes til norske kroner med valutakursen på balansedagen.

Resultatposter omregnes til norske kroner ved å benytte årets gjennomsnittskurs. Ved store transaksjoner og hendelser benyttes transaksjonskurs, da den vil gi et bedre estimat enn ved bruk av gjennomsnittskurs.

Eliminering av interne transaksjoner

Alle vesentlige transaksjoner og mellomværende mellom selskaper i konsernet er eliminert.

Eliminering av eierandeler i datterselskap

Eierandeler i datterselskaper er eliminert i konsernregnskapet etter oppkjøpsmetoden. Forskjellen mellom kostpris for eierandelene og bokført verdi av netto eiendeler på oppkjøpstidspunktet analyseres og henføres til de enkelte balanseposter i henhold til estimert virkelig verdi. Eventuell ytterligere merpris som skyldes forventninger om fremtidig inntjening, aktiveres som goodwill og avskrives i resultatregnskapet i takt med de underliggende forhold og forventet økonomisk levetid.

Minoritetsinteresse

Minoritetsinteressenes andel av resultat etter skatt og egenkapital, er vist som egne poster i resultatregnskapet og balansen.

Behandling av tilknyttede selskap

Med tilknyttede selskap menes selskap der konsernet har en eierandel på 20-50 %, hvor investeringen er av langvarig og strategisk karakter og hvor konsernet kan utøve en vesentlig innflytelse. Tilknyttede selskap innarbeides etter egenkapitalmetoden. Konsernets andel av resultatet i et tilknyttet selskap er basert på resultat etter skatt i det tilknyttede selskapet med fradrag for eventuelle avskrivninger på merverdier som skyldes at kostpris på eierandelene var høyere enn den ervervede andel av bokført egenkapital.
I resultatregnskapet er andel av resultatet i tilknyttet selskap vist under resultat av investeringer. I balansen vises eierandeler i tilknyttede selskaper under anleggsmidler.

For tilknyttede selskaper som er deltakerlignet er konsernets andel av resultatet basert på resultat før skatt i det tilknyttede selskapet. Skattekostnad på resultatandel er vist sammen med konsernets øvrige skattekostnad.

GENERELLE PRINSIPPER

Eiendeler/gjeld som knytter seg til varekretsløpet og poster som forfaller til betaling innen ett år etter balansedagen, er klassifisert som omløpsmidler/kortsiktig gjeld. Vurdering av omløpsmidler/kortsiktig gjeld skjer til laveste/høyeste verdi av anskaffelseskost og virkelig verdi. Virkelig verdi er definert som antatt fremtidig salgspris redusert med forventede salgskostnader. Andre eiendeler er klassifisert som anleggsmidler. Vurdering av anleggsmidler skjer til anskaffelseskost. Anleggsmidler som forringes avskrives. Dersom det finner sted en verdiendring som ikke er forbigående, foretas en nedskrivning av anleggsmidlet.

Det er i henhold til god regnskapsskikk noen unntak fra de generelle vurderingsreglene. Disse unntakene er kommentert i de respektive noter. Ved anvendelse av regnskapsprinsipper og presentasjon av transaksjoner og andre forhold, legges det vekt på økonomiske realiteter, ikke bare juridisk form. Betingede tap som er sannsynlige og kvantifiserbare, kostnadsføres. Inndelingen i segmenter er basert på selskapets interne styrings- og rapporterings formål, samt på risiko og inntjening. Det presenteres tall for virksomhetsområder. Tallene er avstemt mot selskapets resultat- og balanse.

IMMATERIELLE EIENDELER OG VARIGE DRIFTSMIDLER

Immaterielle eiendeler

Immaterielle eiendeler som forventes å gi fremtidige inntekter, som goodwill i datterselskaper og patenter, aktiveres. Avskrivninger beregnes lineært over eiendelenes økonomiske levetid. Utgifter forbundet med forskning og utvikling kostnadsføres løpende.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler føres i balansen til anskaffelseskost, fratrukket akkumulerte av- og nedskrivninger. Dersom den virkelige verdien av et driftsmiddel er lavere enn bokført verdi, og dette skyldes årsaker som ikke antas å være forbigående, skrives driftsmidlet ned til virkelig verdi. Utgifter forbundet med periodisk vedlikehold og reparasjoner på produksjonsutstyr, periodiseres. Utgifter forbundet med normalt vedlikehold og reparasjoner blir løpende kostnadsført. Utgifter ved større utskiftninger og fornyelser som øker driftsmidlenes levetid vesentlig, aktiveres. Renter som knytter seg til anlegg under oppføring blir aktivert som en del av kostprisen. Driftsmidler som leies på betingelser som i det vesentlige overfører de økonomiske rettigheter og forpliktelser til Det Stavangerske Dampskibsselskab (finansiell leasing) aktiveres som driftsmiddel, og medtas som forpliktelse under rentebærende gjeld til nåverdien av minimumsleien. Operasjonell leasing kostnadsføres som vanlig leiekostnad, og klassifiseres som ordinær driftskostnad.

Avskrivninger

Ordinære avskrivninger er beregnet lineært over driftsmidlenes økonomiske levetid med utgangspunkt i historisk kostpris. Tilsvarende prinsipper legges til grunn for immaterielle eiendeler. Avskrivningene er klassifisert som ordinære driftskostnader. Balanseført leasing avskrives i henhold til plan, og forpliktelsen reduseres med betalt leie etter fradrag for beregnet rentekostnad.

FINANSIELLE EIENDELER

Behandling av datterselskap/tilknyttede selskap

Datterselskap og tilknyttede selskapet innarbeides etter egenkapitalmetoden.

Selskapets andel av resultatet i et datterselskap er basert på resultat etter skatt i datterselskapet med fradrag for eventuelle avskrivninger på merverdier som skyldes at kostpris på eierandelene var høyere enn den ervervede andel av bokført egenkapital. I resultatregnskapet er andel av resultatet i datterselskapet vist på egen linje under resultat av investeringer. I balansen vises eierandeler i datterselskapet som Finansielt anleggsmiddel. Tilsvarende prinsipper legges til grunn for tilknyttede selskap.

For datterselskaper og tilknyttede selskaper som er deltakerlignet er selskapets andel av resultatet basert på resultat før skatt. Skattekostnad på resultatandel er vist sammen med konsernets øvrige skattekostnad.

I selskapsregnskapet er egenkapitalmetoden basert på eiersynet.

FINANSPLASSERINGER

Markedsbaserte aksjer, obligasjoner og andre finansielle instrumenter klassifisert som omløpsmidler vurderes til virkelig verdi i tråd med regnskapslovens § 5-8. Andre kortsiktige investeringer vurderes etter laveste verdi av virkelig verdi og anskaffelseskost.

Investeringer i aksjer og andeler, klassifisert som anleggsmidler, vurderes til det laveste av gjennomsnittlig anskaffelseskost og markedsverdi.

Finansielle instrumenter som er inngått for å sikre eiendeler eller forpliktelser vurderes sammen med det underliggende objekt. Andre finansielle instrumenter regnskapsføres til virkelig verdi i tråd med regnskapslovens § 5-8.

VARELAGER

Beholdninger av varer vurderes til det laveste av kostpris etter "først inn - først ut"-prinsippet og antatt salgspris. Kostpris for innkjøpte varer er anskaffelseskost.

FORDRINGER

Fordringer er oppført til pålydende med fradrag for forventede tap.

VALUTA

Pengeposter i utenlandsk valuta er vurdert til kursen ved regnskapsårets slutt.

PENSJONSFORPLIKTELSER OG PENSJONS-KOSTNAD

Konsernet har pensjonsordninger som gir de ansatte rett til avtalte fremtidige pensjonsytelser, kalt ytelsesplaner. Pensjonsforpliktelser beregnes etter lineær opptjening på basis av forutsetninger om antall opptjeningsår, diskonteringsrente, fremtidig avkastning på pensjonsmidler, fremtidig regulering av lønn, pensjoner og ytelser fra folketrygden og aktuarmessige forutsetninger om dødelighet, frivillig avgang, osv. Pensjonsmidlene vurderes til virkelig verdi. Netto pensjonsforpliktelse består av brutto pensjonsforpliktelse fratrukket virkelig verdi av pensjonsmidler. Netto pensjonsforpliktelser er balanseført som langsiktig rentefri gjeld, mens netto pensjonsmidler er balanseført som langsiktig rentefri fordring dersom det er sannsynlig at overfinansieringen kan utnyttes.

Endringer i forpliktelsen som skyldes endringer i pensjonsplanene, fordeles over antatt gjennomsnittlig gjenværende opptjeningstid. Endringer i forpliktelsen og pensjonsmidlene som skyldes endringer i og avvik mot beregningsforutsetningene (estimatendringer), fordeles over antatt gjennomsnittlig gjenværende opptjeningstid.

Netto pensjonskostnad, som er brutto pensjonskostnad fratrukket estimert avkastning på pensjonsmidlene, korrigert for fordelt virkning av endringer i estimater og pensjonsplaner, klassifiseres som ordinær driftskostnad, og er presentert sammen med lønn og andre ytelser.

Konsernet anvender NRS 6A for regnskapsføring av pensjoner.

UTSATT SKATT OG SKATTEKOSTNAD

Utsatt skatt beregnes på bakgrunn av midlertidige forskjeller mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier ved utgangen av regnskapsåret. Ved beregningen benyttes normalt nominell skattesats. Positive og negative forskjeller vurderes mot hverandre innenfor samme tidsintervall. Utsatt skattefordel oppstår dersom en har midlertidige forskjeller som gir opphav til skattemessige fradrag i fremtiden. Årets skattekostnad består av endringer i utsatt skatt og utsatt skattefordel, sammen med betalbar skatt for inntektsåret korrigert for feil i tidligere års beregninger.

INNTEKTSFØRING

Konsernets inntekter omfatter i hovedsak følgende elementer:

Billettinntekter

Billettinntekter omfatter inntekter fra passasjerfrakt og frakt av biler. Mesteparten er kontantsalg. Salg av enkeltreiser blir inntektsført når reisen er gjennomført. Salg av klippekort blir regnskapsført i takt med at klippekortene blir benyttet. Ubenyttede klipp blir klassifisert i balanse under kortsiktig gjeld som utsatt inntekt.

Kontraktsinntekter

Kontraktsinntekter er tilskudd fra det offentlige ved drift av ruter underlagt konsesjon og vederlag for kollektivtjenester i anbudskontrakter med det offentlige. Inntektsføring skjer i samsvar med tildeling fra myndighetene for hver enkelt periode. Tildelingen er ikke nødvendigvis lineær og kan for enkelte kontrakter og ruter utgjøre et høyere beløp jo lavere trafikkinntektene er. Krav på kontraktsinntekt blir balanseført som fordring.

Tilskudd som kompenserer for kostnader eller manglende inntekter blir resultatført samme år som kostnaden eller den manglende inntekten tilskuddet er ment å kompensere, og klassifiseres henholdsvis som kostnadsreduksjon eller driftsinntekt.

Certeparti-inntekter

Konsernets aktiviteter innenfor internasjonal shipping omfatter i hovedsak utleie av skip og/eller mannskap. Inntekter resultatføring i takt med levering av tjenestene som ytes. Forskuddsbetalinger fra kunde klassifiseres under kortsiktig gjeld, og opptjente ikke fakturerte inntekter som fordringer. I all hovedsak er inntekten fra internasjonal shipping i utenlandsk valuta (USD).

Andre inntekter

Øvrige inntektskategorier omfatter restaurasjons-inntekter fra kiosksalg på ferjer og båter, samt inntekter fra reiseliv. Restaurasjonsinntekter er i hovedsak kontantomsetning som regnskapsføres i samme periode som salget er gjennomført. Reiselivsinntekter er generert via distribusjonsledd innen reiselivsenheten og består hovedsakelig av kredittsalg via reisebyråer. Inntektene resultatføres i samme periode som er opptjent, dvs. når turen er gjennomført og/eller tjenesten levert. Deler av inntekten gjelder kredittsalg til utenlandske operatører.

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet etter den indirekte metoden. Kontanter og kontantekvivalenter omfatter kontanter, bankinnskudd og andre kortsiktige, likvide plasseringer som umiddelbart og med uvesentlig kursrisiko kan konverteres til kjente kontantbeløp og med forfallsdato kortere enn tre måneder fra anskaffelsesdato.

SIKRING

Konsernet benytter ulike finansielle derivater som instrument for sikring av fremtidige kontantstrømmer. Regnskapsføringen av sikringsforholdet fremkommer ved derivatene holdes utenfor balansen til de sikrede kontantstrømmer blir regnskapsført i resultat-regnskapet. Opplysninger om virkelig verdi av derivatene er gitt i note 6.

NOTE 2
ANDELER I TILKNYTTEDE SELSKAPER OG DATTERSELSKAP

Beløp i NOK 1 000

INVESTERING I TILKNYTTEDE SELSKAPER	MORSELSKAP	KONSERN
Inngående balanse 01.01	25253	24253
Tilgang / avgang i år	2490	3490
Andel av årets resultat/ gevinst ved salg aksjer	-13577	-13577
Utgående balanse 31.12	**14166**	**14166**

INVESTERING I DATTERSELSKAP	MORSELSKAP
Inngående balanse 01.01	2054278
Tilgang / avgang i år	-1136683
Andel av årets resultat	184967
Utbytte/konsernbidrag/overføringer	-30069
Omregningsdifferanser/andre endringer	-2924
Innbetalinger/utbetalinger/egenkapitalendringer	532874
Utgående balanse 31.12	**1602443**

Sum utgående balanse er i balansen ført på investering i datterselskap samt andre forpliktelser (de selskapene der eierandelen er bokført til negativ verdi er medtatt som andre forpliktelser) som følger:

Investering i datterselskap	1602443
Andre forpliktelser	0
Netto verdi investering i datterselskap	**1602443**

ANDEL I DELTAKERLIGNEDE SELSKAPER	FORRETNINGSKONTOR	MORSELSKAP	KONSERN
O. H. Meling Tankers KS	Stavanger	30.0%	30.0%

DATTERSELSKAPER	FORRETNINGSKONTOR	EIER- OG STEMMEANDEL
DSD Shipping AS	Stavanger	100.0%
Stavanger Blossom AS	Stavanger	100.0%
Stavangerske AS	Stavanger	100.0%
AS Eagle Stavanger	Stavanger	100.0%
AS Eagle Sydney	Stavanger	100.0%
Sandnæs Dampskibs-Aktieselskab	Stavanger	100.0%
AS Veritas-Ruten	Stavanger	100.0%
DSD Ships 3 AS	Stavanger	100.0%
DSD Ships 4 AS*)	Stavanger	100.0%
DSD Ships 5 AS	Stavanger	100.0%
DSD Ships 6 AS	Stavanger	100.0%
Stavangerske International AS*)	Stavanger	100.0%
DSD Ships 1 AS	Stavanger	100.0%
KS Stavanger Blossom*)	Stavanger	92.6%
Stavangerske International Rederi AS	Stavanger	100.0%
KS Eagle Stavanger	Stavanger	100.0%
KS Eagle Sydney	Stavanger	100.0%
Klasaskjæret AS	Stavanger	100.0%
DSD Cargo AS	Stavanger	100.0%
DSD Cargo Holding AS	Stavanger	100.0%
Skipafelagi Nor Lines	Torshavn Færøyene	100.0%
Baltic Line AS	Stavanger	100.0%

DATTERSELSKAPER	FORRETNINGSKONTOR	EIER- OG STEMMEANDEL
Tide AS	Bergen	100.0%
Tide Buss AS	Bergen	100.0%
Turbuss Vest AS	Bergen	100.0%
Turbuss Vest Reiser AS	Bergen	100.0%
Turbuss Vest Skolen AS	Bergen	100.0%
Tide Bane AS	Bergen	100.0%
Arctic Buss Lofoten AS	Leknes	100.0%
Arctic Tours AS	Alta	100.0%
Kystbussen AS	Bergen	100.0%
Neste Blåne AS	Bergen	100.0%
Tide Verksted AS	Bergen	100.0%
Bergen Bilberging AS	Bergen	51.0%
Tide Buss Danmark A/S	Odense, Danmark	100.0%
Tide Eiendom Hordaland AS	Bergen	100.0%
Tide Eiendom Voss AS	Bergen	100.0%
Tide Eiendom Møre AS	Bergen	100.0%
GoFjords AS	Bergen	100.0%

I juli 2019 ble Norled AS med datterselskap solgt, regnskapsmessig gevinst ble 867 769 TNOK. Norled er konsolidert inn i DSD konsern til og med juli 2019. Norled Holding AS er fusjonert med DSD. DSD Ships 7 AS er fusjonert med DSD Ships 4 AS og Herfo AS er fusjonert med Stavangerske International AS. DSD AS kontrollerer 92,6 % av andelene i Stavanger Blossom KS, hvorav 64,6 % via Stavangerske International og resten med mindre eierposter på andre

NOTE 3
LØNNSKOSTNADER / ANTALL ANSATTE / GODTGJØRELSER

Beløp i NOK 1 000

LØNNSKOSTNADER MM.	MOR 2019	2018	KONSERN 2019	2018
Lønninger	20 870	14 860	2 161 363	2 120 963
Folketrygdavgift	3 595	2 158	264 198	267 529
Pensjonskostnader, jfr note 11	912	2 769	129 454	135 032
Andre ytelser	166	456	89 576	124 869
Lønnskostnader	**25 543**	20 243	**2 644 592**	2 648 393
Gjennomsnittlig antall årsverk:	**11**	11	**4 528**	4 032

Det har vært en betydelig endring i antall ansatte i løpet av året. TIDE har økt antall årsverk med 950. Norled ble solgt i juli og antall årsverk som er med i oversikten (619 årsverk) tilsvarer 7/12 av totalt antall årsverk i selskapet på årsbasis.

MORSELSKAPET

GODTGJØRELSER (BELØP I NOK)	Adm dir	Styret
Lønn og honorarer	4 044 430	1 100 000
Bonus	4 402 051	
Pensjonspremier	150 000	
Annen godtgjørelse	24 158	
Sum	**8 620 639**	**1 100 000**

Adm. dir har en resultatbasert bonusavtale. Adm dir og selskapet har en gjensidig oppsigelsesavtale på 6 mnd. Adm dir har under gitte vilkår rett til ett års etterlønn ved oppsigelse.

REVISOR	MORSELSKAP	KONSERN
Honorar til revisor for 2018 består av følgende (i NOK 1000):		
Lovpålagt revisjon	289	2 585
Andre attestasjonstjenester	0	81
Skatterådgivning	0	0
Andre tjenester utenfor revisjon	0	192

NOTE 4
FORDRINGER

Beløp i NOK 1 000

BALANSEFØRT VERDI AV FORDRINGER MED FORFALL SENERE ENN ETT ÅR:

	MOR 31.12.2019	31.12.2018	KONSERN 31.12.2019	31.12.2018
Lån til selskap i samme konsern	**-**	-	**0**	0
Pensjonsmidler, jfr note 11	**-**	-	**0**	18 236
Andre fordringer	**776**	1 785	**776**	2 031
Sum	**776**	1 785	**776**	20 267

NOTE 5
TREKKRETTIGHETER OG BUNDNE MIDLER

Beløp i NOK 1 000

BUNDNE MIDLER

Av totale bankinnskudd i morselskapet er 776 TNOK bundet til skyldig skattetrekk.

Av totale bankinnskudd i konsernet er 1 568 TNOK bundet til skyldig skattetrekk.

KONSERNKONTOAVTALE

DSD AS har sammen med flere datterselskap inngått en konsernkontoavtale uten innvilget trekkbeløp.

Konsernet har ubenyttede trekkrettigheter på 249 MNOK pr. 31.12.19 (114 MNOK pr. 31.12.18).

NOTE 6
PANTSTILLELSER OG GARANTIANSVAR

Beløp i NOK 1 000

	MOR 31.12.2019	31.12.2018	KONSERN 31.12.2019	31.12.2018
Balanseført gjeld som er sikret ved pant ol.				
Pantelån	**0**	221 000	**1 214 870**	3 369 397
Sum	**0**	221 000	**1 214 870**	3 369 397

Av pantegjelden er 667 MNOK opptatt i USD (76,1 MUSD). Denne gjelden er knyttet til konsernets tankskip som seiler i internasjonal skipsfart. Underliggende valuta innen internasjonal skipsfart er USD, og USD gjelden knyttet til denne virksomheten anses som sikring for fremtidige kontantstrømmer i USD. USD gjelden er bokført til balansedagens kurs pr 31.12.19 da inntektene i liten grad er sikret ved lange kontrakter. Rente- og valutasikringsderivater med en urealisert positiv verdi på 12,9 MNOK for selskapet og 16,8 MNOK (for konsernet) er ikke regnskapsført som følge av sikringsbokføring. Valutasikringsderivater inkluderer terminforretninger for salg av 50 MUSD i selskapet og 75 MUSD I konsernet.

BALANSEFØRT VERDI AV EIENDELER STILT SOM SIKKERHET FOR PANTESIKRET GJELD:	MOR 31.12.2019	31.12.2018	KONSERN 31.12.2019	31.12.2018
Skip	**0**	0	**1 470 869**	3426332
Kjøretøy og annet driftsløsøre	**0**	0	**462 827**	636263
Kortsiktige fordringer	**0**	0	**345 546**	462910
Aksjene i Tide AS	**0**	494 689	**0**	0
Sum	**0**	494 689	**2 279 242**	4525505

Ikke balanseført garantiansvar	MOR 31.12.2019	31.12.2018	KONSERN 31.12.2019	31.12.2018
Lånegarantier	**907 478**	897 085	**0**	0
Ikke innkalt kapital i kommandittselskap	**32 221**	35 711	**47 221**	50 711
Andre garantier	**0**	0	**496 216**	450 666
Sum ikke balanseført garantiansvar	**939 699**	932 796	**543 437**	501 377

Lånegarantier er garantier for utestående pantelån i underliggende selskaper.
Andre garantier inkluderer garantier for skattetrekksmidler med i alt 75 MNOK i konsernet.

NOTE 7
MELLOMVÆRENDE MED SELSKAP I SAMME KONSERN M.V.

Beløp i NOK 1 000

PR 31.12.2019	MOR FORETAK I SAMME KONSERN	TILKNYTTET SELSKAP	KONSERN MORSELSKAP	TILKNYTTET SELSKAP
Kortsiktige fordringer	438	0	0	0
Kortsiktig gjeld	-35 001	0	0	0
Langsiktig gjeld / lån	0	0	0	0
Sum	**-34 563**	**0**	**0**	**0**

PR 31.12.2018	MOR FORETAK I SAMME KONSERN	TILKNYTTET SELSKAP	KONSERN MORSELSKAP	TILKNYTTET SELSKAP
Kortsiktige fordringer	106 351	0	0	0
Kundefordringer	3 062	0	0	0
Langsiktige fordringer og lån	0	0	0	0
Kortsiktig gjeld	-347 194	0	0	0
Langsiktig gjeld / lån	0	0	0	0
Sum	**-237 781**	**0**	**0**	**0**

NOTE 8
AKSJER OG ANDRE FINANSIELLE INSTRUMENTER

Beløp i NOK 1 000

MORSELSKAPET	EIERANDEL	ANSKAFFELSES-KOST	BALANSEFØRT VERDI
ANLEGGSMIDLER:			
Mindre investeringer	< 20 %	19 860	13 123
Sum		**19 860**	13 123

KONSERNET	EIERANDEL	ANSKAFFELSES-KOST	BALANSEFØRT VERDI
ANLEGGSMIDLER:			
Andre selskaper	≤ 20 %	53 762	46 295
Sum		**53 762**	**46 295**

NOTE 9
SAMMENSLÅTTE POSTER I RESULTATREGNSKAPET

Beløp i NOK 1 000

FINANSINNTEKTER OG FINANSKOSTNADER	MORSELSKAPET 2019	2018	KONSERNET 2019	2018
Renteinntekt fra foretak i samme konsern/morselskap	3 424	3 836	0	0
Annen renteinntekt	7 183	74	11 950	3 684
Inntekt aksjer og andeler (utbytte og salgsgevinster)	869 769	3	869 769	0
Annen finansinntekt	7 288	9 090	9 712	11 951
Rentekostnad til selskap i samme konsern/morselskap	-6 278	-8 410	0	0
Annen rentekostnad	-11 870	-11 207	-108 954	-124 348
Annen finanskostnad	-6 231	-3 605	-19 454	-14 618
Agio	59	244	7 039	7 069
Netto finansposter	**863 344**	-9 975	**770 061**	-116 260

NOTE 10
GJELD

Beløp i NOK 1 000

GJELD SOM FORFALLER TIL BETALING MER ENN FEM ÅR ETTER REGNSKAPSÅRETS SLUTT:
Dersom nåværende betalingsplan fastholdes vil følgende gjeld forfalle til betaling mer enn fem år etter regnskapsårets slutt:

	MOR 31.12.2019	31.12.2018	KONSERN 31.12.2019	31.12.2018
Pantelån	**0**	0	**307 392**	323 829
Første års avdrag langsiktig gjeld	**0**	70 000	**129 141**	736 123

Kortsiktig gjeld til kredittinstitusjoner, TNOK 667 478, er i sin helhet relatert til lån innen Internasjonal Shipping som i sin helhet forfaller i 2020.

NOTE 11
PENSJONER

Beløp i NOK 1 000

MOR

DSD AS besluttet i 2015 å avvikle de ytelsesbaserte pensjonsforsikringene med virkning fra 30. november 2015. Inntil avvikling av de ytelsesbaserte ordningen hadde selskapet følgende pensjonsordning: Full alderspensjon fra 67 år som utgjorde tilnærmet 66 % av pensjonsgrunnlaget (begrenset til 12G) inklusiv alderspensjon fra folketrygden. Ordningen er sikret. De ansatte ytet en egenandel på 2 %. Fra 1/12-15 opptjener de ansatte sine rettigheter i en innskuddsbasert pensjonsordning.

Årlige innskudd til alderspensjon utgjør for hvert medlem 7 % av lønn i intervallet mellom 0 G og 7,1 G, og 25,1 % av lønn i intervallet 7,1 G til 12 G. Ordningen inkluderer uførepensjon og barnepensjon. Det ytes innskuddsfritak ved arbeidsuførhet. Den ansatte yter en egenandel på 2%. Pensjonsordningene omfatter 11 personer pr. 31.12.19, hvorav 10 er aktive og 1 mottok pensjon i 2019.

Alle pensjonsordningene er behandlet etter Norsk RegnskapsStandard for pensjonskostnader.
Når uamortisert estimatavvik overstiger 10 % av det høyeste av beregnet pensjonsforpliktelse inklusiv arbeidsgiveravgift og pensjonsmidler, amortiseres det overskytende over gjennomsnittlig gjenværende opptjeningstid.

KONSERN

Tjenestepensjonsordninger i DSD konsern

DSD konsern har foretakspensjonsordninger i livsforsikringsselskap for alle ansatte. Foretaks-pensjonsordningene oppfyller kravene i lov om obligatorisk tjenestepensjon.

NETTO PENSJONSKOSTNAD	2019	2018
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	0	0
Rentekostnad av pensjonsforpliktelsen	87	33
Avkastning på pensjonsmidler	-55	-48
Periodisert arbeidsgiveravgift	0	0
Resultatført estimatavvik, forpliktelse ved opphør, mv	-121	2 153
Netto pensjonskostnad	**-89**	-89

KOSTNAD INNSKUDDSBASERT PENSJONSORDNING		
Innskuddsbasert pensjonsordning	**1001**	631

BEREGNET PENSJONSFORPLIKTELSE SIKREDE ORDNINGER	2019	2018
Beregnede pensjonsforpliktelser (DBO)	1 459	1 469
Pensjonsmidler (til markedsverdi)	-1 468	-1 241
Arbeidsgiveravgift	0	0
Ikke resultatført planendring / (avkortning)	0	0
Ikke resultatført estimatavvik	-50	-219
Netto pensjonsforpliktelse (Netto pensjonsmidler)	**-59**	8

BEREGNET PENSJONSFORPLIKTELSE USIKREDE ORDNINGER	2019	2018
Beregnede pensjonsforpliktelser (DBO)	1 925	1 972
Pensjonsmidler (til markedsverdi)	0	0
Arbeidsgiveravgift	0	0
Ikke resultatført planendring / (avkortning)	0	0
Ikke resultatført estimatavvik	0	0
Netto pensjonsforpliktelse	**1 925**	1 972

ØKONOMISKE FORUTSETNINGER:	31.12.2019	31.12.2018
Diskonteringsrente	2.30%	2.60%
Årlig lønnsvekst	2.25%	2.75%
Årlig regulering av pensjoner under utbetaling	0.80%	0.80%
Årlig økning i G	2.00%	2.50%
Forventet avkastning på fondsmidler	**0.00%**	4.30%

Pensjonsordning for seilende personell

Norled AS Seilende personell har egen tariffestet tilleggspensjonsordning. Alderspensjon fra 60 - 67 år utgjør 60% av pensjonsgrunnlaget ved full opptjening (360 fartsmåneder), inklusiv beregnet pensjon fra pensjonstrygden for sjømenn. Denne ordningen er sikret. Ordningen omfatter 644 personer, hvorav 199 er pensjonister.
For seilende personell er det i tillegg til den tariffestede tjenestepensjonen opprettet en innskuddsbasert pensjonsordning i henhold til lov om OTP. Innskuddsordningen gir alderspensjonen fra 67 år basert på årlig innskudd som for hvert medlem utgjør 2% av lønn i intervallet 1G til 12G. Pensjonsgrunnlaget utgjør fast lønn, ekslusiv over-tid, bonus og andre variable og midlertidige tillegg. Ordningen omfatter 648 personer. For både den tariffestede tilleggspensjonsordningen og den innskuddsbaserte pensjonsordningen ytes det premie-/innskuddsfritak ved arbeidsuførhet. I konsernregnskapet til DSD er det tatt inn forholdsmessige delen som gjelder frem til Norled ble solgt.

Tjenestepensjonsordninger i Tide konsern

Tide konsern har innskuddsbaserte foretaks-pensjonsordninger i livsforsikringsselskap for alle ansatte. Foretakspensjonsordningene oppfyller kravene i lov om obligatorisk tjenestepensjon.

Ytelsesbaserte pensjonsforsikringer til ansatte overtatt i forbindelse med virksomhets-overdragelse (NettBuss Trondheim AS)

Virksomhetsoverdragelsen medførte videreføring av to lukkede ytelsesordninger for de ansatte som ble virksomhetsoverdratt fra NettBuss Trondheim AS. Det ble etablert en kompensasjonsordning som sikrer at Tide Buss AS får dekket merkostnadene utover en premie dersom de ansatte var medlemmer av en kollektiv innskuddsordning med vilkår og risikodekninger som avtalt i Bussbransje-avtalen. Regnskapsmessig bruttoføres pensjons-forpliktelsen som en ytelsesordning, men finansieringen gjennom kompensasjon føres som en fordring mot oppdragsgiver, AtB AS.

I resultatregnskapet fremgår ordningen med en kostnad lik nevnte tilskuddsplan. Ordningene omfatter 17 personer, hvorav 10 er aktive.

Innskuddsbasert pensjonsordning Tide

Ansatte i de norske konsernselskapene i Tide opptjener rettigheter i en innskuddsbasert pensjonsordning. Årlige innskudd til alderspensjon utgjør for hvert medlem 5% av lønn i intervallet 1G til 7,1G, og 8% av lønn i intervallet 7,1G til 12G. Knekkpunktet for pensjonsgrunnlaget ble endret 01.01.2017 fra 6G til 7,1G. Ordningen inkluderer ny uførepensjon fra 01.01.2017. Fra 01.01.2017 er uførepensjon 67% av pensjonsgrunnlaget opp til 6G og 63% av pensjonsgrunnlaget mellom 6G og 12G, tidligere var pensjonsgrunnlaget 62% av pensjonsgrunnlaget. Det ytes innskuddsfritak ved arbeidsuførhet. Den ansatte yter en egenandel på 2%.

Avtalefestet pensjon

Tide konsern har selskaper som er tilknyttet ordningen med avtalefestet førtidspensjon (AFP). AFP-ordningen er en ytelsesbasert flerforetaksordning, hvor foretakene skal innregne sin proporsjonale andel av ordningens forpliktelser, midler og kostnad. Det foreligger ikke tilstrekkelig informasjon for måling av ordningen eller et konsistent og pålitelig grunnlag for allokering mellom de deltakende foretak i ordningen. Ordningen innregnes derfor som en innskuddsordning. Hvorvidt det senere er grunnlag for balanseføring av forpliktelsene i denne ordningen, er avhengig av om det finnes en konsekvent og pålitelig allokeringsnøkkel og om det nødvendige datagrunnlaget kan fremskaffes.

Driftspensjoner Tide konsern

Tide har forpliktelser knyttet til lønn over 12G som gjelder deler av konsernledelsen. I tillegg er det noen forpliktelser som gjelder tidligere ansatte om førtidspensjonering som finansieres og utbetales over driften. Dette utgjør i alt 8 personer for morselskapet og 18 personer for Tide konsern. Gjennomsnittlig alder på disse i morselskapet er 75,5 år. Ordningen er finansiert direkte over drift.

Pensjon til konsernsjef

Konsernsjef i Tide har ikke egen pensjonsordning.

Arbeidsgiveravgift

Pensjonskostnader og pensjonsforpliktelser inkluderer arbeidsgiveravgift.

	2019	2018
Nåverdi av forpliktelser	57 874	142 405
Virkelig verdi av penjonsmidler	-35 182	-110 488
Estimatavvik	-3 511	-29 905
Sum netto ytelsesbasert pensjonsforpliktelse 31.12	**19 180**	2 011

ENDRING I NÅVERDI AV YTELSESBASERTE PENSJONSFORPLIKTELSER		
PBO pr 1.1	58 187	131 726
Årets pensjonsopptjening	1 512	9 743
Arbeidsgiveravgift	118	1 210
Rentekostnad på pensjonsforpliktelsene	1 370	3 048
Estimatavvik	506	1 300
Pensjonsutbetalinger inkl. AGA	-3 818	-6 595
Oppgjør	0	1 972
PBO 31.12	**57 874**	142 405

ENDRING I PENSJONSMIDLER	**2019**	**2018**
Pensjonsmidler (markedsverdi) pr 1.1	33 095	100 926
Avkastning på pensjonsmidlenefratrukket adm.kostnader	1 081	3 121
Estimatavvik	633	3 108
Innbetalt premie / til premiefond	2 613	8 218
Pensjonsutbetalinger	-2 241	-4 884
Pensjonsmidler (markedsverdi) pr 31.12	**35 182**	110 488

KOSTNAD INNREGNET I RESULTATET		
Årets pensjonsopptjening	1 512	9 743
Rentekostnad på pensjonsforpliktelsene	907	3 050
Pensjonskostnad (brutto)	2 419	12 793
Forventet avkastning på pensjonsmidlene fratrukket adm.kostnader	-618	-4 022
Pensjonskostnad (netto) før AGA	1 801	8 771
Resultatført midler/forpliktelse/avkotning	44	3 324
Resultatført estimatavvik avkortning	237	-363
Resultatførte avvik	-121	1 643
AGA	267	1 380
Resultatført pensjonskostnad etter AGA	**2 227**	14 755

KOSTNAD INNSKUDDSBASERTE PENSJONSORDNINGER		
Innskuddsbasert pensjonsordning	127 227	98 736
Innskuddsordning seilende personell	0	21 541
Resultatført innskuddsbaserte pensjonsordninger	**127 227**	120 277

FØLGENDE ØKONOMISKE FORUTSETNINGER ER LAGT TIL GRUNN:	**2019**	**2018**
Diskonteringsrente	2.30%	2.60%
Forventet avkastning på pensjonsmidler	2.25%	4.30%
Årlig lønnsvekst	0.80%	2.75%
Årlig regulering av folketrygdens grunnbeløp	2.00%	2.50%
Årlig regulering av pensjoner	0.00%	0.80%
Arbeidsgiveravgift	14.10%	14.10%

NOTE 12
VARIGE DRIFTSMIDLER

Beløp i NOK 1 000

MOR	DR.LØSØRE, INVENTAR MM	31.12.2019 SUM	31.12.2018 SUM
Anskaffelseskost 01.01	5 115	5 115	5 019
Tilgang	111	111	96
Avgang	-3 990	-3 990	0
Anskaffelseskost 31.12	**1 236**	**1 236**	5 115
Akkumulerte avskrivninger 01.01	3 566	3 566	2 724
Årets avskrivinger	1 084	1 084	843
Avskrivninger solgte driftsmidler	-3 815	-3 815	0
Akkumulerte avskrivninger 31.12	835	835	3 566
Balanseført verdi pr. 31.12	**401**	**401**	1 549

VARIGE DRIFTSMIDLER - KONSERN	FERJE OG LOKALRUTESKIP	SKIP I INTERNASJONAL FART	PERIODISK VEDLIKEHOLD	31.12.2019 SUM SKIP	31.12.2018 SUM SKIP
Anskaffelseskost 01.01	5 257 765	1 851 818	46 585	7 156 168	6 553 833
Tilgang	2 805	391 034	4 999	398 838	577 211
Tilgang / avgang datterselskap	-4 892 374	0	0	-4 892 374	0
Omregningsdifferanser	0	16 694	340	17 034	106 340
Avgang	0	-173 639	-14 102	-187 741	-81 216
Anskaffelseskost 31.12	**368 196**	**2 085 907**	**37 822**	**2 491 925**	7 156 168
Akkumulerte avskrivninger 01.01	2 263 731	838 635	17 422	3 119 788	2 699 421
Årets avskrivinger	120 797	46 453	7 126	174 376	255 746
Årets nedskrivninger	10 000	-104 826	0	-94 827	122 721
Tilgang / avgang datterselskap	-2 315 812	0	0	-2 315 812	0
Omregningsdifferanser	0	7 939	-152	7 787	45 888
Avskrivinger på solgte anleggsmidler	0	-105 588	-9 823	-115 411	-3 986
Akkumulerte avskrivninger 31.12	78 716	682 613	14 573	775 903	3 119 792
Balanseført verdi pr. 31.12	**289 480**	**1 403 294**	**23 250**	**1 716 021**	4 036 375
Økonomisk levetid	20-30 år	20-25 år	5 år		

I balanseført verdi av ferje og lokalruteskip, samt skip i internasjonal frakt, inngår nybyggingskontrakter med bokført verdi på 222 MNOK. Periodisk vedlikehold relaterer seg til aktivert mellom- og hovedklasse for skip i internasjonal fart.

	GOODWILL	ANDRE IMMATERIELLE EIENDELER	TOMTER OG BYGNINGER	BUSSER, MASKINER, INVENTAR O.L.	31.12.2019 SUM	31.12.2018 SUM
Anskaffelseskost 01.01	237 683	49 297	114 623	2 951 041	3 352 644	3 285 916
Tilgang driftsmidler	8 804	0	387	373 397	382 588	140 170
Omregningsdifferanse	0	0	0	-6 790	-6 790	4 988
Avgang datterselskap	0	0	0	-79 155	-79 155	0
Avgang	0	0	0	-334 158	-334 158	-78 431
Anskaffelseskost 31.12	**246 487**	**49 297**	**115 010**	**2 904 335**	**3 315 129**	3 352 643
Akkumulerte avskrivninger 01.01	49 474	45 297	54 158	2 088 809	2 237 738	2 093 272
Årets avskrivinger	25 771	0	3 115	191 770	220 656	206 207
Årets nedskrivninger	0	0	0	35 000	35 000	0
Omregningsdifferanse	0	0	0	-2 537	-2 537	1 893
Avskrivinger tilgang/avgang datterselskap	0	0	0	-65223	-65 223	0
Avskrivinger på solgte anleggsmidler	0	0	0	-280 673	-280 673	-63 634
Akkumulerte avskrivninger 31.12	75 245	45 297	57 273	1 967 146	2 144 961	2 237 738
Balanseført verdi pr. 31.12	**171 242**	**4 000**	**57 737**	**937 189**	**1 170 168**	1 114 905
Økonomisk levetid	10 år		20-33 år	3-10 år		

Goodwill er i hovedsak relatert til oppkjøpet av Tide og er henført til merverdier i anbudskontrakter. Basert på gjennomgangen av verdien på og lengden av kontraktene er det konkludert med at en avskrivningstid på 10 år er fornuftig.

INVESTERINGSFORPLIKTELSER PR. 31.12.2019		
Morselskapet	0	MNOK
Konsernet	1080	MNOK

OPERASJONELLE LEIEAVTALER (KONSERN)				
Årlige kostnader	AVTALENS VARIGHET	UTLØPSDATO	2019	2018
Kontorlokaler/Bussanlegg	10år/løpende	2015 - 2025	76 824	91 866
Busser	Løpende		156 250	95 862
Terminaler	5/10 år	2018 - 2023	0	6 177
Leieavtaler øvrige	8 år	2018 - 2021	0	173 639
Årlige kostnader			**233 074**	367 544

FINANSIELLE LEIEAVTALER (KONSERN)

Finansielle leieavtaler er benyttet ved anskaffelse av busser. Leieavtalene gjelder vanligvis for ni år, med mulighet til å fornye avtalene når de går ut. Leieavtalene inneholder ikke restriksjoner på selskapets utbytte- eller finansieringsmuligheter. Balanseført verdi av leide driftsmidler pr. 31.12.19 er 375,6 MNOK og inngår i Maskiner, inventar o.l. ovenfor. Forpliktelser fra finansielle leiekontrakter er i balansen oppført til 354 MNOK pr. 31.12.19.

OVERSIKT OVER FREMTIDIGE LEIEFORPLIKTELSER	2019
Forfall innen 1 år	310 695
Forfall mellom 1 år og 5 år	1 173 534
Forfall senere enn 5 år	954 199
Fremtidige leieforpliktelser	**2 429 428**

VERDIVURDERING (KONSERN)

Internasjonal shipping

Det er foretatt verdivurdering av skip knyttet til internasjonal shipping. Det er benyttet meglertakster basert på skip inklusiv verdien av kontantstrøm fra kontrakter. For skip uten kontrakt er det foretatt analyser mot meglertakster. Med bakgrunn i dette er det konkludert med nedskrivninger med i alt 104,8 MNOK.

Samferdsel, Norled

Driftsinntektene i TIDE er i stor grad knyttet til langsiktige kontrakter (anbud) med betydelige investeringer i varige driftsmidler. Pr 31.12.19 er det foretatt en vurdering av verdien av selskapets varige driftsmidler hvor det kan være indikasjon på varig verdifall.

Da salgs- og tilbakeleveringstidspunktet er nært forestående for busser knyttet til kontrakter som avsluttes i 2020, har man foretatt en vurdering av balanseførte verdier basert på salgs-og gjenkjøpsverdier. Som et resultat av denne vurderingen er det besluttet å gjennomføre en nedskrivning på totalt 35 MNOK. Nedskrivningen gjelder primært busser tilknyttet kontraktene i Bergen Sentrum, Bergen Nord og Haugesund.

NOTE 13
VARELAGER

Beløp i NOK 1 000

KONSERNET	2019	2018
Varelager		
Bunkers	13 523	19 957
Smøreolje	4 234	5 367
Restaurasjon	0	1 222
Dekk, deler og rekvisita	21 239	21 342
SUM	**38 996**	47 889

Varelager består av innkjøpte ferdigvarer.

NOTE 14
SKATT

Beløp i NOK 1 000

BETALBAR SKATT FREMKOMMER SLIK:	MOR 01.01 - 31.12 2019	2018	KONSERN 01.01 - 31.12 2019	2018
Ordinært resultat før skattekostnad	**1 000 377**	73 288		
Permanente forskjeller	**-867 683**	5 524		
Resultatandel EK-metoden (aksjeselskaper)	**-171 390**	-111 111		
Endring midlertidige forskjeller	**1 040**	2 812		
Konsernbidrag	**88**	54		
Grunnlag betalbar skatt	**-37 568**	-29 432		
Skatt 22% / 23%	**0**	0		
Betalbar skatt på årets resultat	**0**	0		
ÅRETS SKATTEKOSTNAD FREMKOMMER SLIK:				
Betalbar skatt på årets resultat	**0**	0	**0**	590
Endring utsatt skatt	**-11 674**	-8 819	**929**	42 570
Endring i utsatt skatt som følge av endret skattesats	**0**	1 457	**0**	-4 565
Endring tidligere år	**0**	457	**492**	998
Tonnasjeskatt	**0**	0	**657**	582
Årets totale skattekostnad	**-11 674**	-6 905	**2 078**	40 175

BETALBAR SKATT I BALANSEN FREMKOMMER SLIK:	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Betalbar skatt på årets resultat	**0**	0	**0**	590
Tonnasjeskatt	**0**	0	**650**	611
Sum kortsiktig betalbar skatt	**0**	0	**650**	1 201

SPESIFIKASJON AV GRUNNLAG FOR UTSATT SKATT:	MOR 01.01 - 31.12 2019	2018	KONSERN 01.01 - 31.12 2019	2018
Forskjeller som utlignes:				
Langsiktig	**-393**	647	**18 605**	1 358 802
Kortsiktig	**0**	0	**-800**	0
Sum midlertidige forskjeller	**-393**	647	**17 805**	1 358 802
Underskudd til fremføring	**-283 972**	-246 155	**-743 731**	-1 086 646
Forskjell inngangsverdi deltakerlignede selskap	**45 352**	59 775	**45 352**	59 775
Sum	**-239 013**	-185 733	**-680 574**	331 931

Forskjeller som utlignes:	MOR 01.01 - 31.12 2019	2018	KONSERN 01.01 - 31.12 2019	2018
Utsatt skatt/ Utsatt skattefordel (22%/22%)	**-52 583**	-40 861	**-149 726**	76 344
Bokført utsatt skatt/ utsatt skattefordel	**-52 583**	-40 861	**-66 204**	161 810
Utsatt skatt knyttet til kjøp/salg av datterselskaper				
Utsatt skatt	**0**	0	**-6 363**	-6 460

Utsatt skattefordel er balanseført i morselskapet da det forventes at dette kan utnyttes av fremtidige konsernbidrag. Forskjellen mellom beregnet utsatt skatt og bokført utsatt skatt skyldes i hovedsak at verdien av fremførbare skattemessige underskudd ikke er balanseført i flere av datterselskapene.

SAMMENHENG MELLOM SKATTEKOSTNAD OG SKATT BEREGNET SOM GJENNOMSNITTELIG NOMINELL SKATTESATS PÅ RESULTAT FØR SKATT:

	MOR KRONER	%	KONSERN KRONER	%
Skatt beregnet som gjennomsnittlig nominell skattesats på resultat før skatt	220 083	22,0%	221538	22.0%
Effekt av egenkapitalmetoden	-40 879	-4,1%	-186	-0.0%
Effekt av permanente forskjeller	-190 890	-19,1%	-221 642	-22.0%
Ikke balanseført utsatt skattefordel	0	0,0%	1 753	0.2%
Endring tidligere år, annet	12	0,0%	492	0.0%
Ulik skattesats mellom land	0	0.0%	123	0.0%
Skattekostnad i henhold til resultatregnskap	**-11 674**	**-1,2%**	**2 078**	**0.2%**

Effekt av permanente forskjeller er i all hovedsak knyttet til verdipapirer innenfor fritaksmetoden, og for konsernet også effekt av rederibeskatning, der resultat fra drift er skattefri.

NOTE 15
EGENKAPITAL OG AKSJONÆRINFORMASJON

Beløp i NOK 1 000

EGENKAPITAL I MOR

ÅRETS ENDRING I EGENKAPITAL:	Aksjekapital	Overkurs	Fond for vurd.forskj.	Annen EK	Sum
Egenkapital 31.12.18	**573 736**	**305 406**	**43 947**	**693 807**	**1 616 896**
Tilleggsutbytte				-300 000	-300 000
Omregningsdifferanser			-2 925	0	-2 925
Årsresultat			-41 022	1 053 073	1 012 051
Egenkapital 31.12.2019	**573 736**	**305 406**	**0**	**1 446 880**	**2 326 023**

Aksjekapital pr. 31.12.19 består av 4 281 613 aksjer à kr 134. Samtlige aksjer er eid av Folke Hermansen AS, som kontrolleres av Yuhong Jin Hermansen. Konsernregnskap utarbeides av Folke Hermansen AS, og dette kan fås ved henvendelse til selskapet.

EGENKAPITAL I KONSERN

ÅRETS ENDRING I EGENKAPITAL:	Aksjekapital	Overkurs	Fond i konsernet	Minoritets-interesser	Sum
Egenkapital 31.12.18	**573 736**	**305 406**	**850 582**	**313**	**1 730 037**
Tilleggsutbytte			-300 000	0	-300 000
Omregningsdifferanser, mv			-2 799	-136	-2 935
Egenkapitaljustering ved salg			0	-2 551	-2 551
Årsresultat			1 003 944	967	1 004 911
Egenkapital 31.12.2019	**573 736**	**305 406**	**1 551 726**	**-1 407**	**2 429 461**

Minoritetsinteressene består av	
Andel Stavanger Blossom KS	-1 432
Minoriteter i TIDE	25
SUM	**-1 407**

NOTE 16
SEGMENTINFORMASJON

Beløp i NOK 1 000

DRIFTSINNTEKTER	2019	2018
Shipping	287 030	228 733
Godstransport	145 652	151 529
Personbefordring	4 897 489	5 260 613
Annet/eliminering	15 348	26 557
KONSERN	**5 345 519**	5 667 432

Inntekter fra shipping opptjenes i internasjonal fart og det er ikke praktisk mulig å henføre disse til geografisk område. Øvrige inntekter opptjenes i all hovedsak i Norge, inntekt fra godstransport gjelder utleie av skip som går i trafikk mellom norske havner samt mellom norske og europeiske havner. MNOK 653 av driftsinntektene innen personalbefordring kan henføres til Danmark. Inkludert i annet inngår salgsgevinster med TNOK 0. Tilsvarende tall for 2018 var TNOK 38 593.

NOTE 17
NÆRSTÅENDE PARTER FOR MOR OG KONSERN

Beløp i NOK 1 000

Folke Hermansen AS eier 100 % av aksjene i DSD AS. Andre nærstående parter fremkommer i note 2 tilknyttede selskaper og datterselskaper.

NOTE 18
OFFENTLIGE TILSKUDD FOR MOR OG KONSERN

Beløp i NOK 1 000

Konsernets personbefordring på sjø drives ved Norled AS, som var en del av DSD konsernet ut juli 2019, dette finansieres delvis ved offentlige overføringer som følger, forholdsmessig andel i DSD i sin eierperiode:

	2019	2018
Mottatte kontraktsinntekter i Norge	1 029 549	1 811 173
SUM KONTRAKTSINNTEKTER	**1 029 549**	1 811 173

TIDE som forestår DSDs personbefordring på land, hadde tilsvarende kontraktsinntekter fra det offentlige:

	2019	2018
Mottatte kontraktsinntekter i Norge	2 150 528	1 694 436
Mottatte kontraktsinntekter i Danmark	640 886	549 085
SUM KONTRAKTSINNTEKTER	**2 791 414**	2 243 521

NOTE 19
FINANSIELL MARKEDSRISIKO

Beløp i NOK 1 000

Morselskapet og konsernet har finansiell markedsrisiko ved endringer i valutakurser, endring i renter og utvikling på børs.

VALUTARISIKO

Hovedvalutaen innen internasjonal shipping er USD. Konsernet finansierer hoveddelen av shipping aktiviteten i USD og sikrer seg dermed mot vesentlige resultatendringer på driften som følge av svingninger i valutakursen.

Selskap i konsernet vil ha valutarisiko knyttet til byggeprosjekt med oppgjør i utenlandsk valuta. Deler av disse oppgjørene er sikret med bankinnkudd i tilsvarende valuta samt valutakontrakter.

Tide eksponeres for valutarisiko knyttet til det danske datterselskapet. Risikoen er knyttet til omregning fra DKK til NOK, samt et svært begrenset antall transaksjoner med eksterne parter, beløpsmessig av uvesentlig karakter. Dersom verdien på NOK i forhold til DKK var 10 % høyere/lavere og ellers alle variabler konstante, ville dette medført et endret resultat før skatt på 0,7 MNOK og en endret egenkapital på 5,7 MNOK.

RENTERISIKO

Konsernets lånefinansiering er i hovedsak lån med flytende rente. Konsernets rentekostnader vil derfor variere med utviklingen i markedsrenten. Konsernet styrer renterisikoen ved hjelp av rentederivater. Rentederivater som kvalifiserer for sikringsbokføring holdes utenfor balansen.

PRISRISIKO

Selskaper i konsernet er eksponert for svingninger i priser på innsatsfaktorer, hvor drivstoff er den viktigste. Ved større svingninger i drivstoffprisene åpner selskapenes avtaler med offentlige oppdragsgivere opp for å avregne deler av variasjonene. Ingen selskap i konsernet har sikringsavtaler på drivstoff pr 31.12.19. Annen prisrisiko er knyttet til verdien på aksjer i selskapene. Denne risikoen er begrenset til balanseført verdi av postene.

NOTE 20
ANDRE DRIFTSKOSTNADER

Beløp i NOK 1 000

ANDRE DRIFTSKOSTNADER	MOR 2019	2018	KONSERN 2019	2018
Rutekostnader	0	0	547 948	569 070
Drivstoff	0	0	594 337	689 691
Reparasjon og vedlikehold	0	0	325 760	377 355
Tap ved salg av driftsmidler	0	0	12 550	0
Andre driftskostnader	15 113	16 235	634 612	565 252
SUM	**15 113**	16 235	**2 115 207**	2 201 368

NOTE 21
VESENTLIGE ESTIMATER OG USIKKERHETER TIDE

Beløp i NOK 1 000

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet i Tide er det brukt finansielle forutsetninger som er vurdert å være realistiske, samt regnskaps-estimater etter beste skjønn. Estimatene er foretatt av ledelsen under hensyn til den aktuelle usikkerheten knyttet til de underliggende forhold. Dette gjelder særlig for beregning av nedskrivninger og avskrivninger. Det vil kunne oppstå situasjoner i markedsforhold som kan medføre endrede estimater, og dermed påvirke Tides eiendeler, gjeld, egenkapital og resultat. Endringer i regnskapsmessige estimater regnskapsføres i den perioden endringer oppstår. Hvis endringen har betydning på fremtidige perioder, fordeles effekten over inneværende og fremtidige perioder. Tide har vurdert usikkerhet knyttet til følgende poster:

VARIGE DRIFTSMIDLER OG VIRKELIG VERDI

Driftsinntektene i Tide er i stor grad knyttet til langsiktige kontrakter (anbud) med betydelige investeringer i varige driftsmidler. Pr. 31.12.2019 er det foretatt en vurdering av verdien av selskapets varige driftsmidler hvor det kan være indikasjon på verdifall.

Da salgs- og tilbakeleveringstidspunktet er nært forestående for busser knyttet til kontrakter til kontrakter som avsluttet i 2020, har man foretatt en vurdering av balanseførte verdier basert på salgs- og gjenkjøpsverdier. Som et resultat av denne vurderingen er det besluttet å gjennomføre en nedskrivning på totalt 35 millioner. Nedskrivningen gjelder primært busser tilknyttet kontraktene i Bergen Sentrum, Bergen Nord og Haugesund.

NOTE 22
HENDELSER ETTER BALANSEDAGEN

Beløp i NOK 1 000

Etter årets slutt er verden i en krevende situasjon som følge av Covid-19. Dette kommer også til å ramme DSD-konsernet økonomisk selv om DSD er relativt gunstig posisjonert grunnet en solid balanse og likvide midler.

Turismesatsingen i Go Fjords og den kommersielle aktiviteten i Tide opplever sterk etterspørselssvikt og et betydelig inntektsfall.

Begge selskapene har initiert grep for å tilpasse kostnadsnivået til lavere inntekter. Også innen godstransport forventer DSD redusert omsetning og resultat i DSD Cargo. Selv om Tide har lange anbudskontrakter med offentlige oppdragsgivere, vil endring i produksjon og sykefravær ramme selskapet i anbudskontraktene.

Selskapets hovedfokus under pandemien er å utføre produksjonen i henhold til instruks fra det offentlige. Det er enda uklart hvordan dette vil ramme selskapet økonomisk, men 2020 blir et krevende år for Tide både operasjonelt og økonomisk.

Internasjonal tankfart opplever store svingninger. Markedsbalansen bedret seg mot slutten av 2019 noe som medførte bedre rater og høyere skipsverdier. Videre har det betydelige fallet i oljeprisen medført en spesiell situasjon hvor skip blir tatt ut av ordinær drift for å ligge som lagerskip. Dette medfører igjen en strammere markedsbalanse og høyere rater. Denne situasjonen vil ikke vedvare, men overordnet foreventes det et godt marked for våre skip i 2020.

Overordnet forventes at 2020 blir krevende, men selskapet har finansiell styrke til å støtte eksisterende porteføljeselskap samt finansielle midler til å investere i nye.

Deloitte AS
Strandsvingen 14 A
NO-4032 Stavanger
Norway

Tel: +47 51 81 56 00
www.deloitte.no

Til generalforsamlingen i DSD AS

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert DSD AS' årsregnskap som viser et overskudd i selskapsregnskapet på kr 1 012 051 000 og et overskudd i konsernregnskapet på kr 1 004 911 000. Årsregnskapet består av:

- selskapsregnskapet, som består av balanse per 31. desember 2019, resultatregnskap og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper, og
- konsernregnskapet, som består av balanse per 31. desember 2019, resultatregnskap og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening:

- er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter
- gir det medfølgende selskapsregnskapet et rettvisende bilde av den finansielle stillingen til DSD AS per 31. desember 2019 og av selskapets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.
- gir det medfølgende konsernregnskapet et rettvisende bilde av den finansielle stillingen til konsernet DSD AS per 31. desember 2019 og av konsernets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av selskapet og konsernet slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Ledelsen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon omfatter informasjon i årsrapporten bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon.

Deloitte AS and Deloitte Advokatfirma AS are the Norwegian affiliates of Deloitte NSE LLP, a member firm of Deloitte Touche Tohmatsu Limited ("DTTL"), its network of member firms, and their related entities. DTTL and each of its member firms are legally separate and independent entities. DTTL (also referred to as "Deloitte Global") does not provide services to clients. Please see www.deloitte.no for a more detailed description of DTTL and its member firms.

Registrert i Foretaksregisteret Medlemmer av Den norske Revisorforening
Organisasjonsnummer: 980 211 282

© Deloitte AS

Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Styrets og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettvisende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet er ledelsen ansvarlig for å ta standpunkt til selskapets og konsernets evne til fortsatt drift, og på tilbørlig måte å opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avviklet.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i regnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av internkontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets og konsernets interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på hensiktsmessigheten av ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen ved avleggelsen av regnskapet, basert på innhentede revisjonsbevis, og hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om selskapets og konsernets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i regnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifiserer vår konklusjon om årsregnskapet og årsberetningen. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet inntil datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapet og konsernet ikke fortsetter driften.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet representerer de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettvisende bilde.

- innhenter vi tilstrekkelig og hensiktsmessig revisjonsbevis vedrørende den finansielle informasjonen til enhetene eller forretningsområdene i konsernet for å kunne gi uttrykk for en mening om det konsoliderte regnskapet. Vi er ansvarlige for å lede, følge opp og gjennomføre konsernrevisjonen. Vi alene er ansvarlige for vår revisjonskonklusjon.

Vi kommuniserer med dem som har overordnet ansvar for styring og kontroll blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utveksler også informasjon om forhold av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Uttalelse om andre lovmessige krav

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til resultatdisponering er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Stavanger, 1. april 2020
Deloitte AS

Ommund Skailand
statsautorisert revisor